

LIETUVA REIŠKIA SOLIDARUMĄ JAV DĖL DESTABILIZUOJANČIŲ RUSIJOS VEIKSMŲ

Lietuva tvirtai remia ir reiškia solidarumą su JAV, balandžio 15 d. paskelbusiomis pranešimais dėl destabilizuojančių Rusijos veiksmų, kibernetinių ir dezinformacijos operacijų, įskaitant „SolarWinds” produktų tiekimo grandinės kibernetinę ataką, kurią, JAV tarnybų vertinimu, įvykdė Rusijos užsienio žvalgybos tarnyba.

„Solidarizuojamės su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir smerkiame destruktivią Rusijos veiklą tiek kibernetinėje, tiek ir fizinėje erdvėje. Vertindami ankstesnius ir pastarųjų savaitių įvykius, matome, kad Rusija nenori laikytis atsakingos valstybės elgesio normų ir yra nusiteikusi rizikuoti tarptautiniu saugumu bei stabilumu”, – sakė krašto apsaugos viceministras Margiris Abukevičius.

Nors „SolarWinds” kibernetinė operacija labiausiai paveikė JAV institucijas ir įmones, kenkėjiška veikla

buvo fiksuojama ir Europos valstybių, įskaitant ir Lietuvos, viešojo ir privataus sektoriaus subjektuose. Lietuvos Nacionalinis kibernetinio saugumo centras dar sausį atliko „SolarWinds” produktų kibernetinio incidento vertinimą. Lietuvoje šios įmonės produktais naudojasi apie 10 organizacijų, tačiau neigiamo poveikio jų veiklai ar duomenims nebuvo nustatyta, nes sistemos veikė izoliuotu principu arba naudojo pažeidžiamumo neturinčius produktus.

Pastaruoju metu fiksuojami vis didėjantys kenkėjiškos kibernetinės veiklos, nukreiptos į informacinių ir ryšių technologijų (IRT) produktų ir paslaugų, jų tiekimo grandinių saugumą ir vientisumą, skaičiai. Tokios kibernetinės operacijos, kaip pavyzdžiui „SolarWinds” produktų tiekimo grandinės ataka, gali turėti sisteminių poveikį ir padaryti didelę žalą demokratinėms valstybėms visuomenei, saugumui bei ekonomikai.

Vėliavos Zoknių oro uoste.

LR KAM archyvo nuotr.

JAV pareiškimas: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/04/15/fact-sheet-imposing-costs-for-harmful-foreign-activities-by-the-russian-government/>

NATO pranešimas: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_183168.htm

ES 27 deklaracija: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-relea->

[ses/2021/04/15/declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-expressing-solidarity-with-the-united-states-on-the-impact-of-the-solarwinds-cyber-operation/](https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-relea-)
LR KAM

LIETUVOS PREZIDENTAS: „SĄJUNGININKŲ IR LIETUVOS KARIUOMENĖ VEIKIA KAIP NIEKAD INTEGRALIAI, ESAME PASIRUOŠĘ VEIKTI KARTU”

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda susitiko su kariuomenės vadu gen. ltn. Valdemaru Rupšiu bei NATO ir JAV karinių vienetų vadais. Susitikimas skirtas apžvelgti NATO misijų tikslams ir rezultatams, sąveikai su Lietuvos kariuomene, civiliais ir kitomis užsienio misijų grupėmis Baltijos šalių regione.

„NATO sąjungininkų pajėgos ir JAV karinių misijų veikla Lietuvoje bei Baltijos šalių regione yra mūsų saugumo garantas. Efektyvus atgrasymas ypač svarbus, kai prie Ukrainos rytinės sienos Rusija telkia beprecedenčio dydžio karines pajėgas ir tęsia provokacijas”, – teigė Prezidentas.

Šalies vadovas pridūrė, kad NATO ir JAV veikla Lietuvoje siunčia aiškią žinią nedraugiškoms valstybėms, jog sąjungininkai yra pasiruošę laikytis įsipareigojimų ir užtikrinti Lietuvos ir viso Baltijos regiono saugumą. Prezidentas pabrėžė, kad NATO ir JAV karinių vienetų veikla demonst-

Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda susitiko su Lietuvoje tarnaujančių NATO vienetų ir JAV kontingento vadais bei Lietuvos kariuomenės vadu Valdemaru Rupšiu. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

ruoja išskirtinį solidarumą, atsidavimą ir palaikymą Baltijos šalių regionui. Sąjungininkų karinių kontingentų veikla yra glaudžiai susieta su Lietuvos kariuomene, civiliais ir kitų užsienio valstybių bei organizacijų daliniais. „Sąveikumas tarp NATO sąjungininkų ir JAV dalinių Lietuvoje bei Lietuvos kariuomenės yra ypač sklandus ir jau bene pasiekęs integruotos veiklos piką”, – pabrėžė Prezidentas.

Pokalbyje apžvelgtos gerosios užsienio kontingentų ir Lietuvos kariuomenės sąveikumo praktikos. Kalbėta apie dalinių organizaciją Lietuvoje,

artimiausias pratybas, mokymus ir vykdomas užduotis tiek ore, tiek ant žemės.

Susitikime dalyvavo gen. ltn. Valdemaras Rupšys, NATO pajėgų integravimo vienetu Lietuvoje vadas pulkininkas Jacobas. S. Larsenas, NATO priešakinių pajėgų misijos vadas pulkininkas leitenantas Sebastianas Hebischas, JAV 2-8 bataliono vadas pulkininkas leitenantas Stevenas Jackowskis, NATO Baltijos šalių oro policijos kontingento vadas pulkininkas Daniele Donati.

Prezidento komunikacijos grupė, 2021-04-22

PIRMASIS JAV PREZIDENTO UŽSIENIO VIZITAS

JAV prezidentas Joe Bidenas birželį vyks pirmojo užsienio vizito į Didžiojo septyneto (G-7) viršūnių susitikimą Jungtinėje Karalystėje, balandžio 23 d. pranešė Baltieji rūmai.

Po to jis dar turi apsilankyti Briuselyje, kur vyks NATO ir Europos Sąjungos viršūnių susitikimai.

Pirmosios jo užsienio kelionės „pabrėš jo įsipareigojimą atkurti mūsų aljansus, atgaivinti transatlantinius santykius ir glaudžiai bendradarbiauti su mūsų sąjungininkais ir daugiašaliais partneriais sprendžiant pasaulinius iššūkius ir geriau apsaugant Amerikos interesus”, sakė Baltųjų rūmų atstovė Jen Psaki.

Donaldą Trampą (Donald Trump), kuriam valdant pašlijo JAV ryšiai su Europos ir Azijos sąjungininkais, Jungtinių Valstijų prezidento poste pakeitęs J. Bidenas pabrėžė būtinybę atstatyti tradicinius aljansus ir grąžinti Vašingtoną į daugiašalių grupių, tokių kaip G-7, centrą.

Baltieji rūmai nenurodė, ar tos pačios kelionės į Europą metu J. Bidenas sieks įtraukti galimą susitikimą su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu. Jis pasiūlė Kremliui vadui susitikti trečiojoje šalyje, kad pabandytų stabilizuoti vis labiau įtemptus JAV ir Rusijos santykius.

G-7 viršūnių susitikimas rengiamas birželio 11–13 dienomis Kornvalyje Anglijoje. J. Psaki teigė, kad J. Bidenas ten „stiprins mūsų įsipareigojimus daugiašališkumui, sieks įgyvendinti pagrindinius JAV politikos prioritetus visuomenės sveikatos, ekonomikos atkūrimo ir klimato kaitos srityse bei pademonstruos solidarumą ir bendras vertybes su pagrindinėmis demokratijomis”.

Tas susitikimas taip pat suteiks JAV vadovui galimybę susėsti dvišalių derybų su kitais G-7 vadovais, įskaitant šių metų susitikimo šeimininką JK premjerą Boris Johnson (Borisą Džonsoną), sakė Baltieji rūmai.

Per NATO viršūnių susitikimą, planuojamą birželio 14-ąją, J. Bidenas „patvirtins JAV įsipareigojimą NATO, transatlantiniam saugumui ir kolektyvinei gynybai” ir „apatars, kaip užtikrinti veiksmingą naštos pasidalijimą” Aljanse, nurodė J. Psaki. Šio susitikimo kuluaruose taip pat suplanuota daugiau dvišalių derybų su kitais NATO vadovais.

Galiausiai J. Bidenas dalyvaus JAV ir ES viršūnių susitikime, kuriame „pabrėš mūsų įsipareigojimą palaikyti stiprią transatlantinę partnerystę, paremtą bendrais interesais ir vertybėmis”, sakė Baltųjų rūmų atstovė.
LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Šalies vadovas Gitanas Nausėda palaiko Lietuvos ir kitų Baltijos šalių sprendimą išsiųsti Rusijos diplomatus iš valstybių diplomatinių atstovybių. Gitano Nausėdos teigimu, šiuo metu tai yra, ko gero, vienintelis būdas pademonstruoti, kad metas ne tik reikšti susirūpinimą, bet ir imtis veiksmų.

Vilniaus ir Kauno arkivyskupai neketina dalyvauti gegužės 15 d. Vingio parke numatome rengti „Didžiąjame šeimos gynimo marše“. Protesto akcijos rengėjų – Šeimų sąjūdžio – teigimu, renginyje tikimasi sulaukti 5–7 tūkst. žmonių. Lietuvos vyskupų konferencijos pareiškime pažymima, kad Bažnyčia ir toliau neuilsdama dės visas pastangas, kad mūsų šeimos liktų saugios ir galėtų netrukdomos gyventi, atsiliepdamos į savo pašaukimą.

Konstitucinis Teismas balandžio 22 d. paskelbė – šešerius metus vykę tiesioginiai mero rinkimai prieštarauja Konstitucijai. Į šį nutarimą iš karto sureagavo politikai ir Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen pranešė, kad visi Seimo frakcijų seniūnai pritaria Konstitucijos pataisos rengimui.

Generalinė prokuratūra balandžio 23 d. pranešė pradėjusi ikiteisminį tyrimą dėl maždaug 912 tūkst. eurų vertės apsaugos priemonių trūkumo. Turimais duomenimis, sutartis dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigoms skirtų medicininių kaukių, kepurėlių, vienkartinėlių chalatų, pirštinių bei apsauginių akinių pristatymo buvo sudaryta pernai kovą ir visą siunta pasiekė Lietuvą. Kaip anksčiau pranešė Sveikatos apsaugos ministerija (SAM), trūksta priemonės buvo užsakytos iš Kinijos, visos siuntos vertė siekė 24 mln. eurų.

Lietuvos statistikos departamentas pranešė pradantis statistinį tyrimą, kuriuo bus siekiama išsiaiškinti, kiek smurtas paplitęs visuomenėje. Bus renkama informacija apie gyventojų asmeninio saugumo pažeidimus darbe, smurto paplitimą ir pobūdį artimoje aplinkoje ir už jos ribų, pagalbos nukentėjusiems asmenims teikimą. Tyrimas unikalus tuo, kad apie smurtą bus siekiama išsiaiškinti daugiau nei patenka į policijos suvestines.

Prie geležinkelio bėgių Šalčininkų rajone pasieniečiai aptiko 42 tūkst. pakelių kontrabandinių cigarečių, rašoma Valstybės sienos apsaugos tarnybos pranešime žiniasklaidai. Tokio krovinio vertė Lietuvoje su privalomais sumokėti mokesčiais yra beveik 146 tūkst. eurų. Įtariama, kad rūkalai galėjo būti išmesti iš pravažiuojančio traukinio, kuris iš Baltarusijos į Lietuvą gabeno trąšų krovinį.

Seimas slaptu balsavimu patvirtino **Arūną Bubnį** nauju Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) direktoriumi. A. Bubnį naujuoju generaliniu LGGRTC direktoriumi pasiūlė Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen. Iš viso balsavime dėl jo kandidatūros dalyvavo 120 Seimo narių, iš kurių 76 buvo už, 34 buvo prieš, 8 susilaikė, o du biuleteniai buvo sugadinti.

Lietuvos policija pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl „Sienos“ ir Švedijos televizijos SVT tyrimo „Kėdainių robinhūdai“, praneša tiriamosios žurnalistikos centras „Siena“. LRT.lt primena, kad pasitelkus sekimo technologijas, žurnalistinių tyrimų centro „Siena“ ir Švedijos televizijos SVT laidos „Uppdrag granskning“ žurnalistai nustatė lietuvių gaują, tuštinančią labdaros organizacijos „Human Bridge“ konteinerius.

Varėnos rajone pasieniečiai sulaukė tris neteisėtus migrantus, prisistačiusius Jemeno piliečiais. Migrantai ką tik neteisėtai buvo perėję sieną iš Baltarusijos. Sulaikytieji pasiprašė prieglobsčio Lietuvoje, rašoma Valstybės sienos apsaugos tarnybos pranešime žiniasklaidai. Pradėję tokio atveju numatytas procedūras pasieniečiai apie tai informavo Migracijos departamentą, nagrinėjantį prieglobsčio Lietuvoje prašymus, bei Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugiją.

Seimas priėmė Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) įstatymo pataisas, kurios neleis likviduotos partijos atstovui būti VRK nariu. Seimo sprendimu, Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir nario įgaliojimai nutrūksta „Vyriausiosios rinkimų komisijos narį delegavusią politinę partiją išregistravus iš Juridinių asmenų registro.“ Už tokias Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūno Eugenijaus Gentvilo inicijuotas įstatymo pataisas balsavo 110 Seimo narių, 1 buvo prieš, susilaikė 7 parlamentarai.

Seime stringa bandymai dekriminalizuoti vadinamuosius lengvuosius narkotikus. Priklausomybių prevencijos komisijoje pritrūko balsų siūlymams keisti įstatymus, kad nedidelį kiekį silpnų narkotinių medžiagų turintys asmenys, neketinantys jų platinti, nebūtų baudžiami. Projektą toliau svarstys kiti komitetai. Vieni iš dekriminalizaciją palaikančių visuomenininkų teigia, kad dabartinės bausmės už mažais kiekiais laikomus kvaišalus yra per didelės ir ragina daugiau kalbėti ne apie bausmes, o specialistų pagalbą.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PREZIDENTAS PRIPAŽINO ARMĖNŲ ŽUDYNES GENOCIDU

JAV prezidentas Joe Bidenas.

AP

Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) prezidentas Joe Bidenas pripažino armėnų genocidą, skelbia „Deutsche Welle“.

J. Bidenas balandžio 24 d. išplatino pranešimą, kuriuo nurodė pripažįstantis, kad 1,5 mln. armėnų išžudymas per Pirmąjį pasaulinį karą yra genocidas.

„JAV žmonės gerbia visus armėnus, kurie neteko savo gyvybių genocide, prasidėjusiame prieš 106 metus šią dieną“, – „The Guardian“ cituoja J. Bideno išplatintą pranešimą.

Pranešime J. Bidenas nurodo, kad 1915 metų balandžio 24 dieną prasidėjusio genocido metu 1,5 mln. armėnų buvo ištremti ar išžudyti. Armėnų žudymas prasidėjo 1915-aisiais, Osmanų imperijai kariaujant su carine Rusija dabartinės Armėnijos teritorijoje.

Savo pranešime JAV prezidentas taip pat skelbia, kad minint armėnų genocido metines kiekvienas žmogus sau pažada užkirsti kelią tokio žiaurumo pasikartojimui.

„Šią dieną, geddami to, kas buvo prarasta, nukreipkime žvilgsnį ir į ateitį – į pasaulį, kurį norime sukurti savo vaikams. Pasaulį, kuris nesuteptas kasdienio blogio, fanatizmo ir nepakantumo, kuriame žmogaus teisės yra gerbiamos ir kuriame žmonės gali gyventi oriai ir saugiai.“

Atnaujinkime savo bendrą pasiryžimą užkirsti kelią žiaurumams, kurie gali atsirasti bet kurioje pasaulio vietoje. Leiskime gyti ir susitaikyti visiems pasaulio žmonėms“, – skelbia J. Bidenas.

CNN skelbia, kad pripažindamas armėnų žudynes genocidu J. Bidenas rizikuoja lūžiu santykiuose su Turkija, tačiau signalizuoja išipareigojimą pasaulinėms žmogaus teisėms.

Paskelbęs tokį sprendimą J. Bidenas tapo pirmuoju JAV

prezidentu, aiškiai įvardijusiu armėnų žudymą genocidu.

Šis pareiškimas yra didžiulė Armėnijos ir jos plačios išeivijos pergalė. Pradedant Urugvajumi 1965 metais, trys dešimtys šalių, įskaitant Prancūziją, Vokietiją, Kanadą ir Rusiją, pripažino armėnų žudynes genocidu, tačiau JAV pareiškimas buvo svarbiausias tikslas, kuris pasiektas tik J. Bidenui tapus prezidentu.

Toks žingsnis dar labiau padidins įtampą tarp JAV ir jų sąjungininkės NATO Turkijos, kuri kategoriškai prieštarauja armėnų žudynių Osmanų imperijoje vadinimui genocidu.

JAV vadovas sakė, jog jo pareiškimas yra skirtas „ne primesti kaltę, o siekiant užtikrinti, kad tai, kas nutiko, niekada daugiau nepasikartotų“.

J. Bidenas priėmė sprendimą „labai principingai, sutelkdamas dėmesį į žmogaus teises, o ne kokias nors kitas priežastis, įskaitant kaltinimą“, sakė vienas aukšto rango JAV pareigūnas.

Išvakarėse JAV vadovas telefonu pasikalbėjo su Turkijos, kuri kategoriškai prieštarauja armėnų žudynių Osmanų imperijoje vadinimui genocidu, prezidentu.

Armėnų genocidą jau yra pripažinusios apie trisdešimt valstybių.

Sausį JAV prezidentu tapęs J. Bidenas žadėjo daug dėmesio savo kadencijos metu skirti žmogaus teisėms. Penktadienį jis pirmą kartą telefonu pasikalbėjo su Turkijos vadovu Recepumu Tayyipu Erdoganu.

Baltųjų rūmų pranešime apie šį pokalbį pasakyta tik kad J. Bidenas paragino palaikyti „konstruktyvius dvišalius santykius su išplėstomis bendradarbiavimo sritimis ir veiksmingą nesutarimų valdymą“.

Turkijos pareiškime apie

lyderių pokalbį panašiai buvo pabrėžiami teigiami dalykai ir sakoma, kad R. T. Erdoganas ir J. Bidenas sutarė dėl „bendradarbiavimo svarbos“.

Baltieji rūmai pareiškė, kad J. Bidenas ir R. T. Erdoganas susitiks, kai jiedu birželio mėnesį viešės Briuselyje, kur vyks NATO viršūnių susitikimas; galbūt tai yra ženklas, kad abu lyderiai nori išvengti tolesnio santykių pablogėjimo.

Be to, R. T. Erdoganas balandžio 22 d. dalyvavo virtualiame aukščiausio lygio susitikime klimato klausimais, kuris buvo surengtas J. Bideno iniciatyva, nors prieš tai JAV vadovo sąjungininkai Kongrese paviešino prezidento planus dėl genocido pripažinimo.

Turkija kaltina bandymu perrašyti istoriją, Armėnija – dėkoja

Paskelbęs tokį pareiškimą J. Bidenas tapo pirmuoju JAV prezidentu, aiškiai įvardijusiu armėnų žudymą genocidu, ir nors toks istorinis sprendimas neturės teisinių pasekmių, jis papiktino Ankarą.

J. Bidenui oficialiai pripažinus armėnų žudynes genocidu, Turkija apkaltino Jungtines Valstijas bandymu perrašyti istoriją.

„Žodžiai negali pakeisti ar perrašyti istorijos, – netrukus po to, kai J. Bidenas paskelbė apie savo sprendimą, tviteryje parašė Turkijos užsienio reikalų ministras Mevlutas Cavusoglu. – Niekas mūsų nemokys mūsų istorijos.“

Tuo metu Armėnijos premjeras Nikolas Pašinianas gyrė JAV prezidento sprendimą.

N. Pašinianas balandžio 24 d., šeštadienio vakarą parašė pranešimą socialiniame tinkle „Facebook“, kuriame padėkojo J. Bidenui už „galingą žingsnį teisingumo link ir neįkainojamą paramą armėnų genocido aukų palikuonims“.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president
Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

1960 Town Dr., Naperville, IL 60565-2029

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

 Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

 Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
 Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
 VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single
 copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

 Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
 Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
 Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada
 sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami
 tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų
 rašinių nespausdiname.

**RUSIJOS REŽIMAS – TERORISTINĖS
VALSTYBĖS KRIKŠTATĖVIS**

Po Krymo okupacijos, kurią Rusija įvykdė 2014 m., tuometinis Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Petras Vaitiekūnas pasakė istorinę frazę, kurios esmė buvo tokia: šiuo agresijos aktu Rusija sugriovė tvarką, po Antrojo pasaulinio karo garantavusią Europoje taiką ištisus dešimtmečius. Tuo sudėtingu laikotarpiu Ukrainoje (2013 m. pabaigoje – 2014 metais) P. Vaitiekūnas inicijavo ES ambasadorių stebėtojų misiją Kryme, Rusijai vykdant agresiją prieš Ukrainos teritorinį vientisumą, suverenitetą ir nepriklausomybę. Kelias savaites Lietuvos ambasadorius, dirbdamas Kryme, buvo vienintelis ES diplomatas okupuotame regione, iš kurio teikė objektyvią informaciją apie Rusijos veiksmus. Krymu Rusija neapsiri- bojo – Donecko ir Luhansko srityse suorganizavo separatistų gaujas, kurios užgrobė vietinę valdžią ir padedamos Rusijos karių užgrobė šias sritis. Ukrainos kariuomenei pradėjus sėkmingus karinius veiksmus, siekiant atstatyti šalies teritorinį vientisumą Rytų Ukrainoje, netrukus buvo atsitrenkta į geležinę užtvarką, sudarytą iš gerai ginkluotos Rusijos kariuomenės, apsimetusios separatistais. Trumpai tariant, labiausiai glumino ne tiek Rusijos agresijos faktas prieš Ukrainą, bet tai, kad Rusija buvo viena iš trijų valstybių, pasirašiusių Budapešto memorandumą, garantuojantį Ukrainos teritorijos neliečiamumą ir suverenitetą mainais į branduolinio ginklo atsisakymą (toks liko Ukrainoje po Sovietų Sąjungos žlugimo). Šalis, garantavusi neliečiamumą, pati užpuolė! Sveiku protu nesuvokiamas cinizmas ir banditizmas!

Kaip į tai reagavo Vakarų pasaulis? Paskelbė ekonomines sankcijas. Tačiau praėjo septyneri metai, bet Kremliuje įsitaisęs mafijinis Vladimiro Putino režimas nelabai pajautė, kad būtų nubaustas už šią agresiją. Nors Vakarų valstybių pastangomis buvo siekiama sustabdyti karo veiksmus rytinėje Ukrainos dalyje, taika ten neįsivyravo, užgrobtos teritorijos pasiskelbė „respublikomis“, o kariniai veiksmai įgavo išaldyto konflikto pobūdį. Nors buvo sutarta atitraukti sunkiąją ginkluotę, Rusijos remiami separatistai nuolat apšaudo ukrainiečių pozicijas, o iš Rusijos nuolat atvykstantys snaiperiai treniruoja akį šaudydami ukrainiečių karius. Nuo karo prieš Ukrainą pradžios jau žuvo arti 14 tūkst. žmonių, o vien šiais metais rusų separatistai nukovė apie 30 ukrainiečių karių. Ir visa tai įvyko ukrainiečiams kantriai laikantis ugnies nutraukimo!

Lyg to būtų maža, Rusija, prisidengdama manevrais, prietrynių Ukrainos sienų sutelkė didžiausią iki šio kariuomenę. Savaiame suprantama, toks galingos karinės jėgos sutelkimas sukėlė Ukrainos vadovybės nerimą ir pagaliau atkreipė Vakarų valstybių dėmesį. Iš JAV Rusija sulaukė įspėjimo, kad už agresyvius veiksmus sulauks atitinkamų pasėkmių. Kokios jos, nedetalizuojama, bet iš Rusijos pasiteisinimų (ypač ciniškai skamba jos teiginiai, kad Rusija nedalyvauja šiame konflikte) akivaizdu, kad jai šįkart būtų nesaldū. Greičiausia tai nebūtų JAV karinis atsakas, bet užtektų ir tarptautinių finansinių Rusijos reikalų apribojimo, kuris būtų dar skaudesnis nei kariniai veiksmai.

**NET IR ATITRAUKTI KARIAI
KARO PRIEŠ UKRAINĄ NEPABAIGTŲ**

Kremlius paskelbė, kad planuoja atitraukti dešimtis tūkstančių karių nuo pasienio su Ukraina. Esą išsikelti tikslai buvo pasiekti ir nebėra reikalo tolesniems veiks- mams.

Visas pasaulis kiek lengviau atsikvėpė – pastarosiomis dienomis tvyrojusi įtampa dėl galimo atviro karo kiek atslūgo. Nepanašu, kad artimiausiu metu Rusija bandys jėga atplėšti dar daugiau Ukrainos teritorijos.

Ir visgi ši žinia neturėtų sudaryti iliuzijų. Padėtis Ukrainoje, net jei deeskalacija iš tikrųjų įvyks, nepasikeitė. Apie septyni procentai šios šalies teritorijos tebėra okupuota. Ukrainos Vyriausybės teigimu, Rusijos karių tebėra ir pačiame Donbase. Ką jau kalbėti apie nuolatinis susirėmimus – vien šiemet žuvo kelios dešimtys karių, ir šie agresijos protrūkiai reguliariai kartojasi nuo pat 2014-ųjų.

Tad pastarųjų dienų eskalacija nebuvo savaiame naujiena – taip, karių skaičius buvo rekordinis, ir tai savai- me padidino riziką. Tačiau faktiškai konfliktinė situacija tęsiasi. Nėra priežasčių manyti, kad grėsmė negalėtų

pasikartoti, ir tam pririnktų vos kelių dienų karinės mobilizacijos.

Spaudimą padidinusi Rusija galėjo siekti kelių tikslų. Visų pirma, buvo išbandyta Vakarų reakcija – net ir pandemijos metu Ukraina sulaukė tvirto užtarimo, ir tai savaiame reikšminga. Pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų Senatas kaip tik paragino skirti papildomus kelis šimtus milijonų dolerių Ukrainos gynybiniam pajėgumams stiprinti. Antra, buvo pademonstruota, jog didelės investicijos į Rusijos kariuomenę išties padidino jos potencialą, ypatingai – gebėjimą greitai mobilizuotis ir pakeisti dislokacijos vietą.

Trečia, buvo šiek tiek nukreiptas dėmesys nuo kitų bėdų. Metiniame pranešime Vladimiras Putinas didžiąją laiko dalį kalbėjo apie pandemijos iššūkius, buksuojančią ekonomiką, bėdų patiriančią socialinę apsaugos sistemą. Jis pripažino, kad šalies demografinė situacija – liūdna.

Ir „Levada“ atliekamos apklausos nuosekliai rodo, kad didesnė dalis Rusijos gyventojų nėra patenkinti, kaip pasikeitė jų gerovė per V. Putino valdymo metus. Tai

nestebina, mat realiosios gyventojų pajamos nuosekliai krenta jau septynerius metus. Bet tuo pačiu Rusijos gyventojai palankiai vertina Kremliaus veiksmus geopolitinėje arenoje. Krymo aneksija yra aukščiausias to taškas. Tad ne veltui bandoma pabrėžti pergales būtent šioje srityje.

Bet atsieti užsienio politikos nuo ekonomikos neįmanoma. Pavyzdžiui, vien šiemet, anot Rusijos analitikų, Krymo išlaikymas Kremliaus biudžetui kainuos apie pusantro milijardo dolerių. Karo nuniokotas Donbasas atsieina dar apie porą milijardų per metus. Ką jau kalbėti apie Padnestrę, Kalnų Karabachą, Siriją ir kitus geopolitinius karštuosius taškus. Be to, vien oficialioji biudžeto dalis, skiriama gynybai, siekia apie 4 proc. nuo bendrojo vidaus produkto – bene dvigubai daugiau, nei NATO valstybių vidurkis.

Tad Rusija turi pasirinkti, ir kol kas renkasi geopolitinius nuotykius, o ne šalies gerovės stiprinimą.

Linas Kojala, politologas, LRT

**ČEKIJOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTRAS
PADĖKOJO BALTIJOS
ŠALIMS**

Čekijos užsienio reikalų ministras Jakubas Kulhanekas balandžio 23 d. telefonu su kolega iš Didžiosios Britanijos Dominicu Raabu aptarė savo šalies ir Jungtinės Karalystės santykius su Rusija, taip pat padėkojo Lietuvai, Latvijai ir Estijai už parodytą solidarumą.

Anksčiau balandžio 23 d., penktadienį Lietuva, Latvija ir Estija, reikšdamos solidarumą su Čekija, paskelbė, kad iš Baltijos šalių bus išsiųsti keturi Rusijos diplomatai.

„Baltijos šalys visada buvo labai artimos Čekijos bičiulės. Jos tai patvirtino, rodydamos solidarumą su Čekija. Ačiū jums, Lietuva, Latvija ir Estija, už jūsų tvirtą solidarumą ir už tai, kad jūs su mumis“, – parašė tviteryje J. Kulhanekas.

Balandžio 17 d. Čekijos Vyriausybė pranešė išsiunčianti iš šalies 18 Rusijos ambasados Prahėje darbuotojų, kurie yra specialiųjų tarnybų karininkai. Šis sprendimas buvo priimtas ištyrus sprogimų amunicijos sandėliuose Vrbeticės kaime Čekijos rytuose aplinkybes. Rusijos URM pareiškė Prahai griežtą protestą dėl šio „nepagrįsto“ žingsnio ir paskelbė nepageidaujama- menimis 20 Čekijos ambasados Maskvoje darbuotojų. **ELTA**

Atrodo, bunda ir Europos Sąjunga. Beje, čia verta prisiminti buvusios Lietuvos vadovės Dalius Grybauskaitės žodžius, kai ji pavadino Rusiją teroristine valstybe, kurios nesustabdžius agresija gali išplisti toliau, kol galiausiai Europa prabus ir pašuirps iš siaubo tada, kai Rusija teroro aktus ims rengti jos teritorijoje, bet tada neverkite, o prisiminkite, kaip raginate Ukrainą taikiai susiderėti...

Kad Lietuvos Prezidentė buvo teisi, šiandien akivaizdu: rusų agentų veikla nuodijant ir žudant politinius oponentus Vakarų valstybėse ir Rusijoje pamažu tampa įrodomais dalykais. Vienas garsiausių tokių teroro aktų buvo bandymas Anglijoje nužudyti buvusius Rusijos piliečius Skripalius, kiek mažiau nuskambėjo čekėnų pabėgėlių nužudymai Vokietijoje ir Austrijoje (už kuriuos atsakingi Rusijos piliečiai, susiję su spec. tarnybomis), na o pastarosiomis dienomis visus pribloškė Čekijos paviešinta žinia, kai Čekijos premjeras „Andrejus Babišas pranešė, kad Rusijos karinė žvalgybos agentūra GRU 2014 metais įvykdė du sprogimus kariuomenės amunicijos sandėliuose šalies rytuose, įskaitant vieną, kuris pareikalavo dviejų žmonių gyvybių. Čekijos policija vėliau taip pat paskelbė, kad dėl šio dvi gyvybes nusinešusio sprogimo ieško dviejų rusų su padirbtais pasais, kuriuos naudojo buvusio dvigubo agento Sergejaus Skripalio ir jo dukters apnuodijimu 2018 metais įtariamais asmenimis.“ (delfi.lt – aut. past.) Ir tikrai: pamačius tų paieškomų tipų nuotraukas, neįmanoma nenustepti – juk tai tie patys „nekalti rusų turistai“, kuriuos gynė net Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, „politikos apžvalgininkas“ Rolandas Paulauskas. Britai identifikavo juos kaip Skripalių nuodytojus! Tai Čepys su Miškinu. Veiklūs vaikinai, nieko nepasakysi!

Taigi, malonu pripažinti, kad Rusijai šiuo metu nelengva – jos teroristinė veikla supykė net artimus draugelius (Čekijos prezidentas Milošas Zemanas su Vladimiru Putinu palaiko draugiškus santykius), susirūpinusios savo saugumu valstybės ėmė vyti lauk iš šalies Rusijos tariamus diplomatus, kurie iš tikrųjų tebuvo GRU agentai.

Va toks dėsningas V. Putino politinės veiklos rezultatas... Štai tau ir „Rusų pasaulis“!

Kęstutis Šilkūnas

JAV LIETUVOS KARIUOMENEI PERDAVĖ PRIEŠTANKINIŲ GINKLŲ M72 LAW

Krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas.

LR KAM

Balandžio 14 d. – istorinė tarptautinio bendradarbiavimo diena. Jungtinės Amerikos Valstijos Lietuvai perdavė prieštankinių granatsvaizdžių M72 LAW, kurie bus skirti Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) kariams.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo batalione Vilniuje įvyko šios paramos perdavimo krašto apsaugos sistemai ceremonija, kurioje dalyvavo krašto apsaugos ministras Arvydas

Anušauskas, JAV ambasadorius Lietuvoje Robert S. Gilchrist, Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Valdemaras Rupšys, Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės vadovybės atstovai.

„Labai džiaugiuosi galėdamas šiandien būti Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo batalione kartu su JAV ambasadoriumi, Lietuvos kariuomenės vadu ir Lietuvos kariais. Dėkoju JAV – Lietuvos strateginei partnerei, už

paramą vystant Lietuvos kariuomenės pajėgumus. JAV investicijos į mūsų pajėgumų stiprinimą rodo, kad Lietuva išlieka svarbiu JAV gynybos politikos prioritetu“, – ceremonijoje teigė krašto apsaugos ministras A. Anušauskas.

„Lietuvos kariuomenė bus stipri tiek, kiek bus stiprus kiekvienas Lietuvos karys. Ne tik fiziškai ir dvasiškai, bet svarbu ir kokia ginkluote jis aprūpintas. JAV suteikta parama lengvaisiais granatsvaizdžiais reikšmingai su-

stiprino teritorinės gynybos vienetus, sustiprino jų kovinių pajėgumą, kaunamąją galią ir įgalino teritorinės gynybos pajėgas veikti užtikrintai, ryžtingai ir efektyviai. JAV parama stiprina karių savanorių gretas, sausumos pajėgas, Lietuvos kariuomenę ir taip užtikrina efektyvesnę gynybą bei prieš atgrasymą,“ – perdavimo ceremonijoje sakė Lietuvos kariuomenės vadas gen. lt. V. Rupšys.

M72 LAW granatsvaizdžiai papildys šiuo metu Lietuvos kariuomenėje pėstininkų naudojamų švediškų granatsvaizdžių Carl-Gustav ir taip pat švediškų vienkartinį granatsvaizdžių AT-4 arsenalą. M72 LAW yra mažesnio kalibro už šiuo metu kariuomenės naudojamus prieštankinius ginklus, taip pat turi mažesnę šūvio nuotolį, tačiau naujieji ginklai yra gerokai lengvesni ir kompaktiškesni, o šios charakteristikos yra ypatingai svarbios KASP karių naudojamai mūšio taktikai.

„Mūsų sąjungininkų amerikiečių perduota naujoji ginkluotė smarkiai padidins karių savanorių – lengvųjų pėstininkų skyrių ugnies galią. Naujųjų granatsvaizdžių pramušamoji galia yra pakan-

kamai didelė, kad 200–300 metrų atstumu efektyviai naikintų šarvuotą ir nešarvuotą techniką, bunkerius ir kitus lauko inžinerinius įtvirtinimus. Dėl nedidelio svorio ir greito paruošimo mūšiu ginklas patogus naudoti, vienas karys gali nešti daugiau nei vieną granatsvaizdį. Naujaisiais granatsvaizdžiais aprūpinsime pėstininkų ir žvalgų skyrius,“ – kalbėjo KASP vadas plk. Dainius Pašvenskas.

Pasak KASP vado, Savanorių pajėgos rengia karius Lietuvos Respublikos sausumos teritorijos ginkluotai gynybai, todėl pajėgoms labai svarbu efektyvi ginkluotė ir visapusiškas karių pasirengimas. Prieštankine ginkluote M72 LAW, kaip ir teorinėmis bei praktinėmis žiniomis, pajėgų karius remia JAV – tai puikus abipusio bendradarbiavimo ir abipusio pajėgų stiprinimo pavyzdys.

Granatsvaizdžiai M72 LAW patikrinti kovinėmis sąlygomis JAV ir sąjungininkų pajėgų operacijose Irake ir Afganistane bei kitų karinių konfliktų metu. Šiuos ginklus naudoja apie 40 valstybių karių – JAV, JK, Kanada, Australija, Belgija, Izraelis, Danija, Suomija ir kitos. LR KAM

LIETUVA – MAŽA, BET GALINGA JAV SAJUNGININKĖ KIBERNETINIO SAUGUMO SRITYJE

Nuotoliniame susitikime JAV nacionalinio saugumo patarėjo pavaduotoja kibernetinių ir besivystančių technologijų srityje Anne Neuberger (dešinėje) ir krašto apsaugos viceministras Margiris Abukevičius. LR KAM

Balandžio 15 d. vykusiam nuotoliniame susitikime JAV nacionalinio saugumo patarėjo pavaduotoja kibernetinių ir besivystančių technologijų srityje Anne Neuberger ir krašto apsaugos viceministras Margiris Abukevičius sutarė toliau stiprinti Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą kibernetinio saugumo srityje.

„Kova su egzistuojančiomis kibernetinėmis grėsmėmis yra bendras Lietuvos ir JAV prioritetas ir bendradarbiavimas su JAV šioje srityje kaip niekad – aktualus. Tai atliepia ir Lietuvos Vyriausybės patvirtinta ambicinga programa, kurioje kibernetinio saugumo didinimas yra vienas iš prioritetų“, – sakė

viceministras.

M. Abukevičius pabrėžė, kad yra numatytos nacionalinės priemonės, kurių yra imamasi siekiant apginti kritinę infrastruktūrą ir užtikrinti Lietuvos technologinę nepriklausomybę apsaugant nuo nepatikimų gamintojų. Lietuva stiprindama kibernetinį atsparumą, taip pat aktyviai dirba stiprinant NATO kibernetinius pajėgumus bei palaiko ES, kaip svarbaus formato, stiprinant transatlantinę politinį ir praktinį bendradarbiavimą kibernetiniame saugume, vaidmenį.

„Lietuva yra maža, bet galin- ga JAV sąjungininkė kibernetinio saugumo srityje“, – sakė A. Neuberger, dėkodama Lietuvai

NUOTOLINIAME NATO MINISTRŲ SUSITIKIME APTARTA SITUACIJA AFGANISTANE IR RUSIJOS VEIKSMAI PRIE UKRAINOS SIENŲ

Balandžio 14 dieną krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas kartu su užsienio reikalų ministru Gabrielium Landsbergiu dalyvavo neeiliniame nuotoliniame NATO užsienio reikalų ir gynybos ministrų susitikime.

Neeilinis posėdis surengtas, siekiant aptarti saugumo situaciją Afganistane ir konsultuotis dėl laipsniško NATO misijos „Tvirta parama“ užbaigimo. Susitikime sutarta, kad JAV ir sąjungininkai pradės koordinuotą pajėgų atitraukimą nuo gegužės 1 d. ir visiškai išves pa-

jėgas iš Afganistano iki rugsėjo 11 d. Sąjungininkai ir toliau diplomatinėmis, finansinėmis ir kitomis priemonėmis rems Afganistano žmones bei šios šalies vyriausybės įsipareigojimus taikos procesui.

„Mūsų bendras tikslas – saugus ir tinkamai suplanuotas karių atitraukimas. Bendradarbiavimas su sąjungininkais bus kaip niekada svarbus“, – teigė krašto apsaugos ministras A. Anušauskas.

Susitikime taip pat aptartas Rusijos karinių pajėgų telkimas prie Ukrainos sienų.

Sąjungininkės vieningai įvertino Rusijos veiksmus kaip eskalacinius, nerimą keliančius ir nepateisinamus.

„Rusijos karinių pajėgų telkimas prie Ukrainos sienų primena 2014–2015 metus, kai Rusija įsiveržė į Ukrainos teritoriją ir aneksavo Krymo pusiasalį. Lietuva ragina NATO ir visą tarptautinę bendruomenę vieningai remti Ukrainą ir aiškiai perduoti Kremlui, kad kariniai veiksmai prieš Ukrainą turės skaudžių pasekmių pačiai Rusijai“, – sakė G. Landsbergis. LR KAM

LIETUVOS ATSTOVAS IŠRINKTAS CHEMINIO GINKLO UŽDRAUDIMO ORGANIZACIJOS VYKDOMOSIOS TARYBOS VICEPIRMININKU

Balandžio 20 dieną Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (angl. *Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons - OPCW*) Vykdomosios tarybos 65-oje sesijoje Lietuvos nuolatinis atstovas OPCW ambasadorius **Vidmantas Purlys** išrinktas Vykdomosios tarybos vicepirmininku vienerių metų kadencijai.

OPCW Vykdomoji taryba yra viena iš svarbiausių

OPCW institucijų, rengianti ir svarstanti esminius organizacijos veiklos klausimus, tokius kaip cheminio ginklo naikavimo proceso priežiūra, panaudojimo prevencija ir kitus.

OPCW prižiūri Cheminio ginklo konvencijos, kuri buvo priimta 1997 m., įgyvendinimą. Konvencijos tikslas yra siekti visų cheminių ginklų sunaikinimo. Konvencijai priklauso 193 valstybės narės. LR URM

LR KAM

LR SEIMO IR PLB KOMISIJOS POSĖDIS

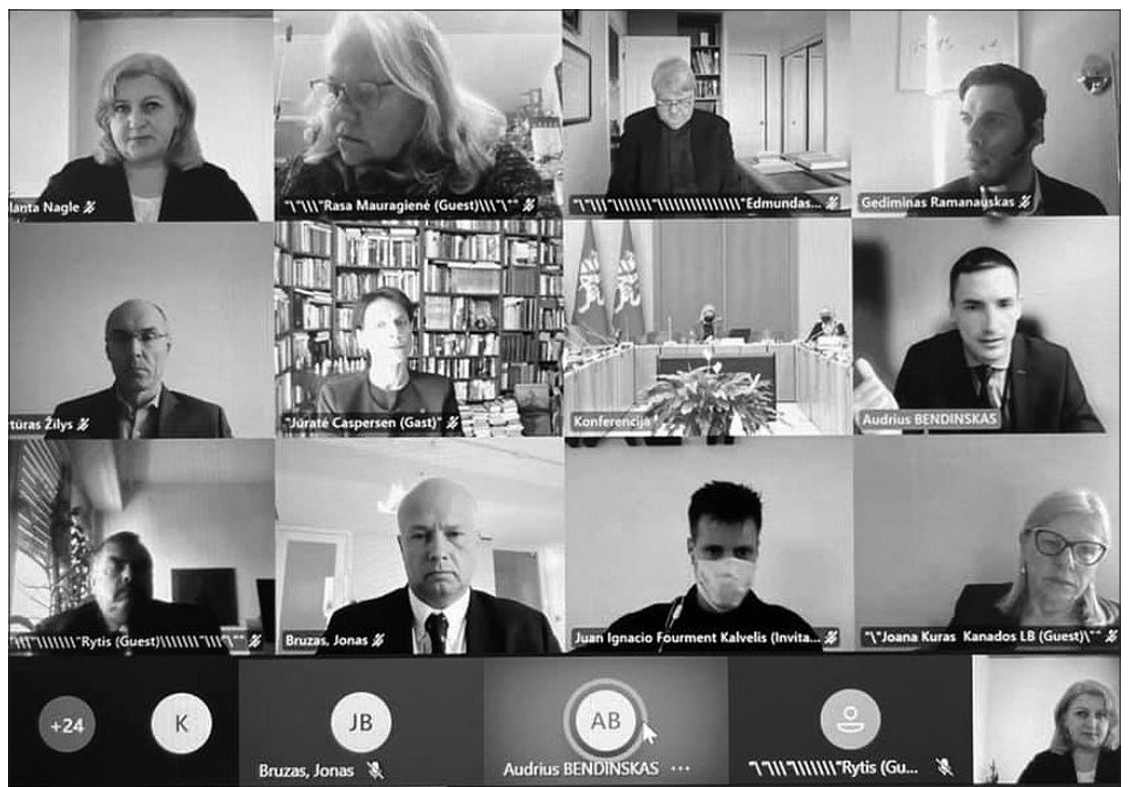
Šių metų balandžio 23 d. LR Seimo Konstitucijos salėje ir nuotoliniu būdu įvyko Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos eilinis posėdis. Jame buvo svarstomi Lietuvos piliečiams ir visai pasaulio lietuvių bendruomenei aktualūs ir prioritetiniai klausimai - dėl internetinio balsavimo ir dėl konsulinio paslaugų gerinimo.

Posėdį pradėjo Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkai Dalia Asanavičiūtė ir Jonas Bružas. Susirinkusius į šį posėdį pasveikino LR Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Žygimantas Pavilionis, pabrėždamas, kad dirbant visiems kartu Lietuvai ir diasporai, visi iššūkiai bus įveikti.

Dėl internetinio balsavimo savo kalboje komisijos narys Gediminas Ramanauskas pateikė komisijos strateginius siūlymus ir įvertintas pagrindines priežastis, kodėl yra siūlomas balsavimas internetu kaip alternatyvus būdas šalia jau

esamų. Kalbą sakė Komisijos ir Seimo narys Andrius Bagdonas, siūlydamas internetinį balsavimą išbandyti 2023 metų savivaldos rinkimuose. Pranešimus skaitė Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkė Laura Matjošaitytė, taip pat Seimo darbo grupės Lietuvos Respublikos rinkimų sistemos analizei atlikti ir reikalingų įstatymų projektams parengti vadovas Andrius Vyšniauskas, kuris pasiūlė susitelkti ir orientuotis į 2024 metų rinkimus, išskirdamas tris iššūkius dėl kibernetinio saugumo, dėl asmenų, dalyvaujančių rinkimuose, identifikavimo ir dėl balsų pirkimo galimybės. Naudinga patirtimi dėl internetinio balsavimo pasidalino posėdžio svečias Estijos Respublikos parlamento narys Erki Savisaar.

Dėl konsulinio paslaugų gerinimo kalbėjo komisijos narys Rytis Virbalis, pabrėždamas, kad šio posėdžio tikslas yra paskatinti konsulinio paslaugų skaitmenizaciją. Pranešimus skaitė LR Užsienio reikalų ministerijos kanclerė Inga Černiuk

LR Seimo ir PLB komisijos posėdis.

Organizatorių nuotr.

ir Konsulinio departamento direktorius Audrius Bendinskas, kuris pristatydamas skaitmenizavimo galimybes pabrėžė, kad konsulinio paslaugų ir valstybės teikiamų paslaugų skaitmenizavimas turi būti bendras, nes tik konsulinio paslaugų skaitmenizavimas užteks. Buvo pabrėžta, kad daug valstybės paslaugų yra skaitmenizuoti,

tačiau visuomenė apie tai yra mažai informuota.

Posėdžio pabaigoje, po komisijos narių pasisakymų, išklaustų pranešimų ir vykusių diskusijų, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija priėmė dvi rezoliucijas:

„Dėl konsulinio paslaugų teikimo“: https://www.lrs.lt/sip/getFile3?p_fid=32917

„Dėl balsavimo internetu rinkimuose įgyvendinimo“: https://www.lrs.lt/sip/getFile3?p_fid=32918

LR Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos Pietų Amerikos kraštų lietuvių bendruomenės atstovas Juan Ignacio Fourment Kalvelis

LR Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos Pietų Amerikos kraštų lietuvių bendruomenės atstovas Juan Ignacio Fourment Kalvelis

EKSKURSIJA „KOMUNISTAI BE KAUKĖS KAUNE“

Vienybės aikštėje skverelyje prie Stasio Lozoraičio paminklo.

Organizatorių nuotr.

2021 m. balandžio 22 d. Kauno centre visuomenininkas, gidas, socialinių mokslų (sociologija) dr. Raimundas Kaminskas vedė ekskursiją „Komunistai be kaukės Kaune“.

Ekskursija pėsčiomis prasidėjo Vienybės aikštėje skverelyje prie Stasio Lozoraičio paminklo, o baigėsi prie Petro Cvirkos paminklinio biusto (K. Donelaičio g. 13). Joje buvo prisiminti žmonės, įvykiai ir artefaktai (nuotraukos, knygos, laikraščiai, paminklai, gatvės, pastatai) susiję su komunistine praeitimi Kaune.

Pastebėtina, kad šiandien yra 151-asis Vladimiro Uljanovo-Lenino gimtadienis, kurį šventiškai pamini tam

tikros pasaulio šalys (Rusija, Baltarusija ir kitos).

Dr. Juozas Kaškelis (1904 – 1986) veikale „Komunizmas be kaukės“ (1954) pastebi, kad apie „komunizmą ir visas jo klastas gal ir nevertėtų užsiminti, tačiau gyvenimo tikrovė verčia mums nuolat dar prieš akis turėti komunizmo pavojų ir reikia niekad nepamiršti komunizmo ideologijos tikrovės“. Nors šiandien komunistų partijos ir komjaunimo organizacijų nebėra, bet liko žmonės, kurie veikė minėtose

organizacijose, asmeninių jų ryšių tinklas, tebepuoselėjamos ankstesnės vertybės, simboliai, idėjos, interesai, o ir tie patys jiems svarbūs veiklos metodai, materialiniai išteklių ir pan. Liko ir jų nusikaltimų aukos - politiniai kaliniai, tremtiniai ir kiti nepaklusnieji sovietinei sistemai.

„Turėk drąsos pats naudotis savo protu“, sakė I. Kantas. Balandžio 22 d. taip pat paminėjome ir I. Kanto 297-ąjį gimtadienį.

Raimundas Kaminskas

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

SUVALKUOSE APTARTOS UGDYMO LIETUVIŲ KALBA PERSPEKTYVOS

Balandžio 22 dieną Lietuvos Konsulato Seinuose vadovas ambasadorius Remigijus Motuzas susitiko su Suvalkų (Lenkija) miesto prezidentu Czesławu Renkiewicziumi.

Ambasadorius pažymėjo, kad Lietuva ir Lenkija turi daug bendrų interesų, todėl vyksta nuolatinis dialogas aukščiausiu lygmeniu. Kovo pabaigoje nuotoliniu būdu vyko Lietuvos ir Lenkijos parlamentinės asamblėjos posėdis, kurio darbotvarkėje svarbiausias klausimas buvo sąlygų tautinių mažumų švietimui sudarymas.

R. Motuzas atkreipė dėmesį, kad Suvalkuose praėjusių metų rudenį pradėjo veikti lietuviškas darželis, kuriame ugdoma per 20 vaikų. Norinčių jį lankyti būtų dar daugiau,

tačiau Suvalkuose gyvenančių lietuvių šeimas jaudina tolesnio mokymosi lietuvių kalba galimybės. Todėl ambasadorius kartu su lietuvių bendruomenių lyderiais kreipėsi į C. Renkiewiczį, prašydami spręsti patalpų klausimą Lietuvių švietimo ir kultūros centro įkūrimui Suvalkuose.

Susitikime dalyvavo Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė ir Suvalkų lietuvių vaikų darželio direktorė Jolanta Malinauskaitė-Viaktorienė, Vyskupo Antano Baranausko fondo valdybos pirmininkė Danutė Valukonytė, Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos direktorius Algirdas Vaicekauskas ir konsulato Seinuose sekretorius Petras Maksimavičius.

LR URM

Lietuvos Konsulato Seinuose vadovas ambasadorius Remigijus Motuzas ir Suvalkų (Lenkija) miesto prezidentas Czesław Renkiewicz (kairėje).

LR URM

NEPATOGI TIESA**NUTYLĖTA HOLOKAUSTO ISTORIJA - RAUDONOJO MELO IDEOLOGŲ IR SOVIETŲ PARTIZANŲ NIEKŠYBĖS FONE**

Violeta Rutkauskienė

I dalis

2015 m. muziejaus atidarymas po restauracijos. Garbingų svečių gretose – Lietuvos žydų bendruomenės atstovai - M. Zingeris ir F. Kukliansky. Po šios auditorijos grindimis esančioje patalpoje buvo slepiami iš Kauno geto išsigelbėję žydai.

Nacistinės Vokietijos okupuotame Kaune 1941-1944 m., pačiame miesto centre, tarp Donelaičio ir Putvinskio gatvių esančiuose Vytauto Didžiojo Kultūros ir Karo muziejų rūmuose, visai priešais Kauno nacių vadų būstines, vyko neįtikėtini dalykai: čia buvo slepiami iš geto pabėgę žydai. Juos gelbėjo ir slėpė 1941 m. sukilimo dalyvis, Vytauto Didžiojo Kultūros muziejaus seniųjų konservatorius Pranas Baleniūnas, kartu su grupe drąsių muziejininkų, rizikuojančių savo ir šeimų likimu.

Šiais metais dar prieš sausio 27-ąją, visame pasaulyje minimą Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną, Lietuvos žydų (Litvakų) bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky pakvietė visus – valstybės vadovus, politikus, visą švietimo bendruomenę, visus Lietuvos gyventojus – prisiminti žmones, kurie buvo nužudyti Holokausto ugnyje, tuo pačiu prisiminti ne tik aukas, bet ir gelbėtojus. Kalbėdami apie Holokausto siaubą neturime pamiršti ir vilties žinios, kurią neša gelbėtojų istorijos, sakė F. Kukliansky. „Tarptautinė Holokausto aukų atminimo

linio paminklo Holokausto aukoms, nei paminklo, skirto žydų gelbėtojams. „Neturime vietos, kurioje galėtume uždegti atminimo žvakę už tuos žmones, kurie rizikuodami savo ir artimųjų gyvybėmis liko ištikimi žmogiškumo vertybėms. Paminklas parodytų ir valstybės poziciją pagerbti ir įamžinti tuos asmenis, kurie net sudėtingiausiais laikotarpiais žmogaus gyvybę kelia aukščiau už baimės, neapykantos ir mirties šešėlius – sakė F. Kukliansky, LŽB pirmininkė.

Atsiliepdama į šį kvietimą norėčiau prisiminti ir priminti vieną skaudžią Holokausto istoriją, nutylėtus žmonių likimus, kuriuos verta atgavinti ne vien dėl nesenu šių dienų įvykių, tačiau ir dėl kitų istorinių datų, kurias turėtume paminėti šiame, 2021-siais.

**Apie išgelbėtus žydus
nė neužsiminta**

Keista, jog taip jautriai kalbant apie gelbėtojus, Kauno muziejuje vykusios geto kankinių gelbėjimo istorijos šiandien niekas nenori prisiminti. 2015 m. po restauracijos iškilmingai antram gyvenimui buvo atidarytos Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Kaune patalpos ir restauruoti auditorija, po kuria buvo slepiami pabėgę geto kaliniai. Į restauruoto muziejaus atidarymo iškilmes susirinko daug garbingų žmonių, dalyvavo ir žydų bendruomenės atstovai Faina Kukliansky, Markas Zingeris. Renginyje buvo gražių kalbų, sveikinimų,

įvertintas puikus restauratorių darbas, pasidžiaugta išsaugotu ir atgaivintu muziejaus istoriniu paveldu, bet niekas nei mažiausiu žodeliu neužsiminė, kad būtent šioje auditorijoje, po ja esančioje patalpoje bei kitose muziejaus vietose sunkiais nacių okupacijos metais buvo slepiami Kauno geto žydai. Išgelbėta ne viena šeima, ne vienas pasmerktasis mirti, bet niekas per šias iškilmes apie tai nepanoro užsiminti. Žiūrėjau į filmuotus iškilnių vaizdus, foto reportažus, stebėjau patogiai įsitačiusius žydų bendruomenės atstovus ir laukiau, kad tuoj atsistos ir apie tai papasakos ar bent paminės... Deja. O, juk tų iškilnių proga buvo galima pakabinti ir atminimo lentą, kuri muziejaus lankytojams primintų, jog čia drąsūs muziejininkai išsaugojo ir išgelbėjo ne tik istorinį palikimą, meno paveikslus, Lietuvos kultūros, istorijos vertybes, kitą neįkainuojamą nacionalinį turtą, bet rizikuodami savo gyvybėmis gelbėjo išnaikinimui pasmerktuosius žydus, mūsų bendrapiliečius.

Nutylėta tiesa

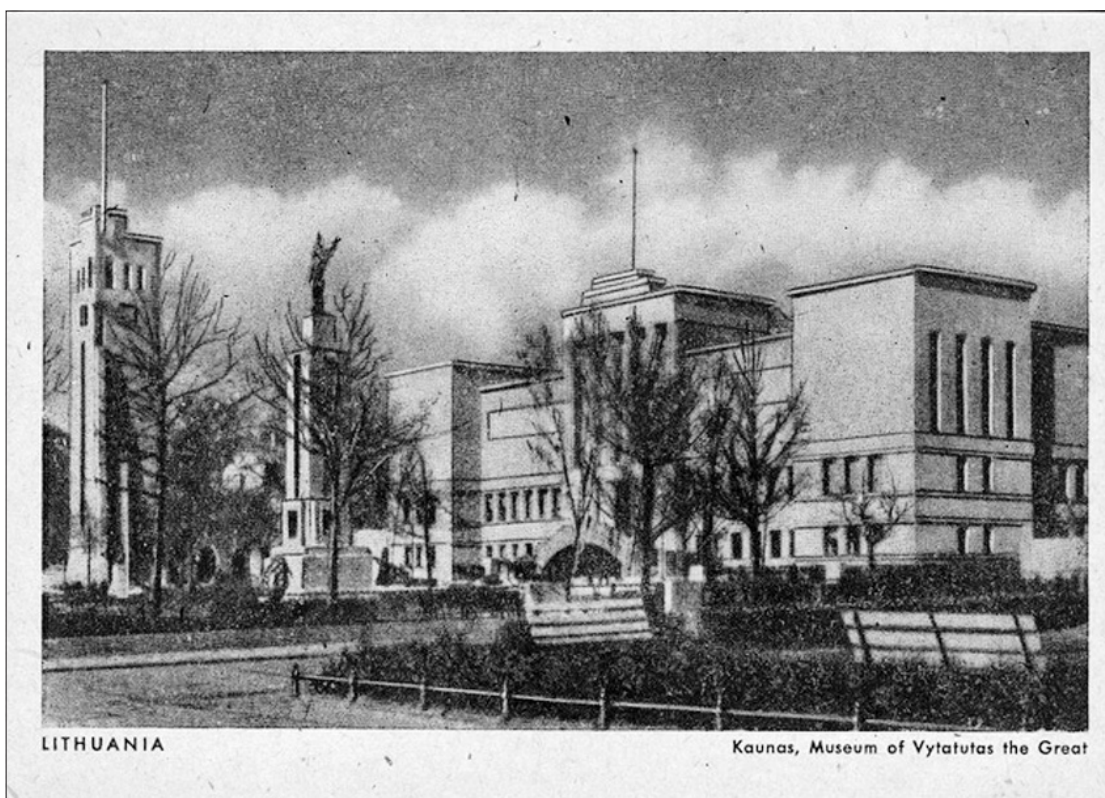
Pririkė daugelio dešimtmečių, kol apie žydus gelbėjusius žmones pradėta viešai kalbėti ir pasakoti jų istorijas, kilnius darbus bei jų žiaurūs likimus. Tik dabar apie tai pradėdame žinoti daugiau, o jų atliktus žygdarbius gelbėjant nelaimės ištiktus bendrapiliečius – pripažinti ir įvertinti. Tik bėda, kad kai kurios istorijos pamiršamos, o atskirais atvejais ir patogiai nutylimos. Lietuvoje turime apie 900 Lietuvos Respublikos piliečių, kurie yra apdovanoti garbingiausiu Pasaulio tautų teisuolių medaliu, tačiau gelbėtojų, atrodo, būta žymiai daugiau. Daugelio vardų iki šiol dar nežinome. Kai kurie už sa-

vo drąsą sumokėjo gyvybe, sulaukė skaudaus likimo, o neretai neteisingai apkaltinti ar tiesiog apšmeižti buvo niekšingai išduoti ir apskūsti pačių išgelbėtojų.

Istorija apie Kauno muziejuje gelbėtus Kauno geto kankinius nėra nauja. Ji vis pasirodo ir vėl pamirštama nugula, nes matyt nepatogi politikams ir Holokausto industrijos prekeiviams.

Pirmą kartą apie šią istoriją užsiminta JAV lietuvių leidžiamame laikraštyje „Draugas“ (1979.08.04.) žinomo tautotyriminko, antinacinio judėjimo dalyvio Antano Mažiulio rašinyje, pagerbiant tomis dienomis mirusį žinomą Lietuvos archeologą prof. Joną Puziną.

Dirbdamas Vytauto Didžiojo Kultūros muziejuje Kaune, priešistorės skyriuje, prof. J. Puzinas artimai bendravo su Švietimo ministerijos paskirtuoju naujuoju muziejaus konservatoriumi Pranu Baleniūnu. Nepaprastai gabiu, išradingu ir daug naujų seniųjų konservavimo būdų išradusiu, bet išdaigininku, daugelio amatų žmogui ir šios nutylėtos istorijos „kaltininku“. Tas P. Baleniūnas karo metu, kaip rašo A. Mažiulis, su muziejininko prof. Pauliaus Galaunės žinia, gelbėjo ne tik Vytauto Didžiojo kultūros muziejuje paslėptą Lietuvos žydų etnografinio muziejaus turtą bei archyvą, bet tame muziejuje slėpė iš geto pabėgusius žydus. Būdamas ramaus būdo J. Puzinas globojo šį jauną muziejininką, nuramindavo, suturėdavo ir padėdavo, kai šiam iškildavo koks nesusi-pratimas su aplinkiniais. Net tada, kai apie slepiamą turtą sužinoję vokiečiai dėl to vos nesušaudė muziejaus direktoriaus P. Galaunės ir numizmatikos skyriaus vedėjo P. Karazijos, P. Baleniūnas, nepaisydamas pavojaus, toliau muziejuje slėpė iš Kauno geto bėgančius kalinius. Muziejaus rūsyje priglausti žydai naktimis ant dujinės krosnies ir orkaitėje galėjo išsivirti valgio, kartais pernakovdavo ant poros iš dvarų gautų vilko kojomis užtiesalų, kaip tik tame pačiame kambarėlyje, kur glaudėsi ir pats straipsnio autorius A. Mažiulis, gaudavo iš geto atneštų dokumentų, įsakymų nuorašų, reikalingų pogrindžio spaudai įdėti į Lietuvos archyvą, vadinamą „Grįžulo ratų“ vardu. To archyvo viršininkas buvo kan. dr. J. Stakauskas, o kaupiamą archyvą Žemaičiuose kažkur slėpė Šiaulių „Aušros“ muziejaus vedėjas, apygardos teisėjas Pelikšas Bugailiškis.

(Bus daugiau)

Vytauto Didžiojo karo muziejus.

PREMJERĖ KVIETIA PASAULIO LIETUVIUS PARAGINTI SAVO ARTIMUOSIUS LIETUVOJE PASISKIEPYTI

Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė nuotoliniu būdu susitiko su Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininke Dalia Henke, Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininke Dalia Asanavičiūte ir PLB viešųjų ryšių komisijos pirmininku Vaidu Matulaičiu.

LRV

Ministrė Pirmininkė **Ingrida Šimonytė** nuotoliniu būdu susitiko su Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininke **Dalia Henke**, Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininke **Dalia Asanavičiūte** ir PLB viešųjų ryšių komisijos pirmininku **Vaidu Matulaičiu**.

Susitikimo tikslas – pakviesti svetur gyvenančius tautiečius, kad šie paragintų Lietuvoje likusius savo artimuosius senjorus skiepytis COVID-19 vakcina.

„Nors esate toli nuo gimtinės Lietuvos, Jus jungia čia gyvenantys Jūsų artimieji. Todėl šiandien prašau Jūsų pagalbos – paraginkite savo tėvus ar senelius, kaimynus

ar kitus pažįstamus senjorus Lietuvoje pasirūpinti savo sveikata ir gyvybe. Paraginkite juos pasiskiepyti nuo COVID-19. Skiepas – vienintelis mokslo įrodytas būdas apsisaugoti nuo šio viruso bei apsugoti aplinkinius. Juk grįžę vasarą į Lietuvą būsite pasiilgę apkabinti artimą“, – kreipimės sakė premjerė.

Senjorai savivaldybėse šiuo metu vakcinuojami prioriteto tvarka. Vyriausybė deda visas pastangas, kad vakcinavimo procesas, kurį koordinuoja savivaldybės, vyktų kuo sklandžiau.

Informacija apie registraciją skiepi: <https://koronastop.lrv.lt/lt/vakcinavimas/vakcinacijos-tvarka>

LRV

EGIPTO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUSITIKIMAS

Balandžio 9-10 dienomis Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis Egipte Ernestas Grabažis bei ambasados Kaire darbuotojai susitiko su lietuvių bendruomene Hurgadoje ir aplankė šeštadieninę lituanistinę mokyklėlę „Jūros arkliai“.

Hurgadoje įsikūrę Lietuvos piliečiai sudaro didžiausią ir aktyviausią bendruomenės Egipte dalį, maždaug apie 100 laikinai ar nuolat gyvenančių žmonių. Bendruomenės nariai papasakojo apie nuveiktus darbus, indėlį į lietuviybės puoselėjimą ir lietuviškų tradicijų ir papročių išsaugojimą Hurgadoje.

Jų pastangomis nuo 2013

metų veikiančioje lituanistinėje mokyklėlėje „Jūros arkliai“ buvo pristatytas bendras mokyklėlės ir ambasados projektas „Sausio 13-osios dalyvių ir aukų atminimo išsaugojimas“. Ambasados darbuotojai vaikams suprantama kalba papasakojo, kuo Lietuvai ir visiems Lietuvos piliečiams pasaulyje svarbi sausio 13 diena – Laisvės gynėjų diena - ir kodėl mes ją kasmet paminime. Susidomėję pasakojimu apie didvyrius, gynusius televizijos bokštą šaltą 1991 m. sausio 13-osios naktį, vaikai su užsidegimu įsitraukė į piešinius, skirtus Lietuvai.

LR URM

Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis Egipte Ernestas Grabažis bei ambasados Kaire darbuotojai susitiko su lietuvių bendruomene Hurgadoje, Egipte.

LR URM

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADOS IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS JAPONIJOJE PAVASARIO SUSITIKIMAS

Lietuvos Respublikos ambasados ir Lietuvių bendruomenės Japonijoje pavasario susitikimas Tokyo Arisugawa parke.

LR URM

Balandžio 10 d., šeštadienį, Lietuvos Respublikos ambasada Japonijoje kartu su Lietuvių bendruomene Japonijoje tradiciškai kvietė Japonijoje gyvenančius lietuvius

švęsti pavasarį ir paminėti Atvelykį.

Šventė vyko Tokyo Arisugawa parke, kur po besiplaikstančia trispalve, besilaikant būtinųjų saugumo

priemonių dėl COVID-19, kartu su šurmuliuojančiu būriu vaikų bendruomenė rideno margučius, žaidė estafetes ir dalinosi išpūdziais.

LR URM

TILŽĖJE PAMINĖTOS VYDŪNO 153-OSIOS GIMIMO METINĖS

2021 m. kovo 22 d. Tilžėje Lietuvos Respublikos konsulatą Sovetske kartu su lietuvių bendruomenės nariais paminėjo Vydūno (Vilhelmas Storosta) - garsaus filosofo, rašytojo, kultūros veikėjo 153-ąsias gimimo metines. Prie namo, kuriame 1933-1944 metais gyveno Vydūnas ir skulptoriaus An-

tano Žukausko sukurtos paminklinės lentos su bareljefu Vydūnui, padėtos atminimo gėlės.

LR konsulato Sovetske vadovė, įgaliotoji ministrė Daiva Mockuvienė kartu su lietuvių bendruomenės nariais aptarė šių metų bendruomenės renginių ir veiklos planus.

LR URM

Tilžėje paminėtos 153-osios Vydūno gimimo metinės.

LR URM

IŠEIVIJOJE KURIANČIUS POETUS APJUOSĖ LAUMĖS JUOSTA

„Mūsų yra tik tiek, kiek atIDUODAME savęs kitiems” - Sandra Avižienytė

Š. m. balandžio 10 d. 6 valandą vakaro Lemonte, Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lietuvių dailės muziejaus galerijoje „Siela” nuvilnijo kasmetinis, jau tradiciniu tapęs renginys „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21”, šiemet išėivijos lietuvius subūręs „Laumės(s) juostos” pavadinimu.

„JAV lietuvių poezijos pavasaris '21” organizatorė ir rėmėja – poetė Sandra Avižienytė, generalinis apdovanojimų steigėjas – keramikas Alvydas Pakarklis. Renginio globėja – JAV LB Kultūros taryba, renginiui skirto leidinio „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21. Laumė(s) juosta” mecenatas – Lietuvių Fondas.

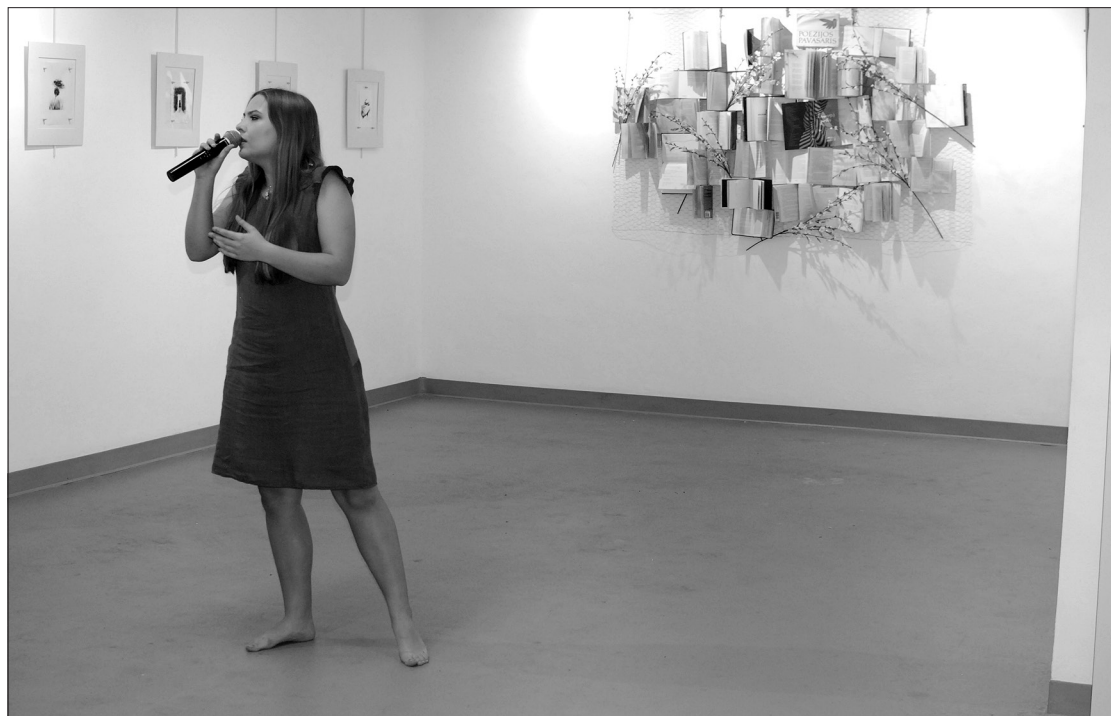
Į Lietuvių dailės muziejaus galeriją „Siela” besirenkančius vakaro svečius maloniai stebino žinomo menininko, neuromokslų tyrinėtojo, teisinio konsultanto dr. Audriaus Plioplio ant sienos eksponuojama 11 x 60 pėdų dydžio vizualiojo meno instaliacija „Laumės(s) juosta”. Joje – juodos ir baltos minties fragmentai, beveik visi pabirę žodžių dalimis. Šie fragmentai apima paties menininko, neurologo MRI smegenų tyrimus, elektroencefalogramas ir ankstesnių jo meno kūrinių transformacijas. Ekspozicija yra vertikalė. Dešimt neuronų juostų, tarsi baltųjų materijos traktų, apimančių mūsų smegenų pusrutulius, jungia viršutinius mąstymo procesų lygmenis, sąmonę, su apatiniais, pagrindiniais egzistencijos lygmenimis. Šioje instaliacijoje takai sąmoningai buvo sukurti panašūs į žmogaus figūras, kadangi poetinis žodis, pasak S. Avižienytės, „nežRašyta raidė ar rašalu nePriLIEStas pri(si)lietimas

net mintimis yra sielos dirva ir gelmė”, buvo tikslinga naudoti juodai baltus minčių fragmentus. Abiejose pusėse yra spalvingi jungiamieji skyrybos ženklai, žymintys pradžią ir pabaigą. Gyvenimo spalva sieja poezijos išvalgų ryškumą. Pasak autoriaus, poetai savo kūryba sujungia aukščiausius egzistencijos

„JAV lietuvių poezijos pavasaris '21” dalyviai ir vakaro svečiai.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Dainininkė Agnė Giedraitytė atliko lietuvių liaudies dainą „Už ežero ugnys dega”. Živilės Gurauskienės nuotr.

su pagrindine šiųmečio JAV lietuvių poezijos pavasario idėja: „Lietaus lašuose / Laumė(s) juosta / Ir byra raidėmis juodom / Baltam lape – / Kas matoma, išlieka / Spinduliams belūžtant / Įvairiaspalvio laiko likime” (S. Avižienytė).

Perskaičius vakaro svečiams Jurgio Svajūno (Kanada) sveikinimą „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21” organizatorė ir renginiui skirta leidinio „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21. Laumės juosta” sudarytoja poetė S. Avižienytė skaitė savo kūrybos eiles bei sveikinimo kalboje renginio svečiams įvardijo „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21” tikslus: „Suburti JAV gyvenančius ir kuriančius lietuvių poetus iš skirtingų JAV valstijų – kultūrine veikla prisidėti prie JAV ir pasaulio lietuvių poetų tautinio tapatumo išsaugojimo, parengti ir išleisti kasmetinius „PoPaJAVIt” poezijos rinkinius, pristatyti poetus ir pateikti jų kuriamą poeziją jau tradicija tapusiuose Poezijos pavasario JAV renginiuose, dalytis sukauptais tekstais ir patirtimi su visa JAV lietuvių visuomene bei tapti JAV išėivijos kultūrine ir literatūrine dalimi”.

Po sveikinimo žodžio vakaro svečiams buvo pristatytas iš Lietuvos atkeliavęs įspūdingas šiam renginiui skirtas leidinys, iliustruojantis šokis netikėtai sutapo

(Nukelta į 9 psl.)

Poetas Vykintas Genys šalia savo meninės instaliacijos, atverstų poezijos knygų vainiko, ir renginio organizatorė ir rėmėja – poetė Sandra Avižienytė.

Živilės Gurauskienės nuotr.

lygmenis su pačiais pagrindiniais, taigi ši vizualiojo meno instaliacija tapo galutine šių metų „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21” vizija. dr. A. Plioplio, kaip savito braižo conceptualiojo meno kūrėjo, darbai atspindi menininko, neurologo, mokslų daktaro, pastangas sujungti meną su neuromokslais bei menines paieškas, taigi, pasitelkus vizualųjį meną, jo darbuose jautriai perteikiami mąstymo ir pažinimo procesai, kuomet, kaip pastebi autorius, pirmiausia gimsta mintis, tik vėliau, sluoksniu po sluoksnio, kuriamas vaizdas – vizualioji metafora. „[...] Palyginti galiu tik su jūros ošimo ritmingų garsų neturinčia pabaigos simfonija, – vizualiąsias menines instaliacijas apibūdina poetė Aldona Česnulevičienė Petrus, – A. Plioplio kūryba – iš tamsos išplėštas švyturys, kuris dreifuojantiems laivams apšviečia pavojingus krantus [...]”.

Renginio pradžioje suskambo soprano Agnės Gied-

raitytės lietuvių liaudies daina „Už ežero ugnys dega”, kuriai akompanuoti buvo naudojamas dainininkės sukurtas *acapellabalso* įrašas. Tuomet meninėje PoEtinės sienos erdvėje, poeto Vykinto Genio instaliuotoje iš atverstų Inetos Zmudos poezijos knygų vainiko, susirinkusiuosius užbūrė nežemiškas šokių kolektyvo „Rusnė” (vadovė Nijolė Černiauskienė) inscenuotas šokis, *vainikavęs* „JAV lietuvių poezijos pavasaris '20” laureatą ir pakvietęs visus *klausytoJUS*, *skaitytoJUS* ir *tylėtoJUS*, pasitikti JAV lietuvių poezijos pavasario – „Laumė(s) juosta”. Beje, šis vakaro svečius paslaptingu laumiškumu užbūręs šokis netikėtai sutapo

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

(Atkelta iš 8 psl.)

**IŠEIVIJOJE KURIANČIUS
POETUS APJUOSĖ
LAUMĖS JUOSTA**

tas dailininkės Karolinos Pačakajūtės *Laume*, pasak S. Avižienytės, „tą vakarą ši pavidalą dėvėjusia net ne septyniuose sapnuose – tapytojos paveiksle ir moters sielos brandoje, degintoje ažuolo tošies atmintyje įkvėpiant giliai į save tai, kas tikra, galima buvo pamatyti juostoje, išaustoje nepamirštant ir metų, ir stiklo, ir knygos iš šilko, suverpto mintims paganyt vakare, kas mato ma – tikra, tam kartui palikti siekiant viską išsaugot, ką turime savy tyloje”.

Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkas kunigas dr. Valdas Aušra, pasveikinęs vakaro sve-

ir leidinį pristatė renginio organizatorė S. Avižienytė. Poeziją skaitė: Vilmantija Petruškevičiūtė Mccarthy, IL, Algimantas Remeika, IL, Rasa Stefa Miliauskas, IL, Albertas Vals, IL, Aldona Česnulevičienė Petrus, IL. Zenonas Gailius, IL, skaitė savo kūrybos eiles ir grojo akordeonu. Renginyje dalyvavo pirmą kartą JAV lietuvių poezijos pavasaryje savo eiles skaitę poetai – Petras Valius, FL, Eglė Vizgirdaitė Garbenis, MI, Ineta Zmuda, IL, Vykintas Genys, GA, Lina Miškinytė Tumasonienė, IL, Nijolė Marytė Šerniūtė, PA, bei tie, kurie yra jau išleidę savo kūrybos rinkinius – Valdas Aušra, IL, Gabriella Tymarskis, IL, Arūnas štakus, IL, Linas Umbrasas, IL, Sandra Avižienytė, IL. Vaka-

Vakaro svečius paslaptingu laumiškumu užbūręs šokis.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Poetė S. Avižienytė skaitė savo kūrybos eiles. Živilės Gurauskienės nuotr.

čius, priminė, kad Jungtinės Valstijos balandžio mėnesį yra dedikavusios poezijai.

„Štai jau šeštus metus susirenkame į JAV lietuvių poezijos pavasarį. Poetiniai pavasariai vykdavo ir anksčiau, tačiau jie nebūdavo tokie gausūs. O ši Poetinių pavasarių šventimo tradicija prigijo tuomet, kai juos pradėjo organizuoti neseniai iš Lietuvos į Čikagą atvykę jaunieji poetai. Kristina Jurkutė buvo pirmoji po ilgos pertraukos organizavusi panašius renginius, po kelių metų šiuos rūpesčius perėmė S. Avižienytė, – kalbėjo draugijos pirmininkas. – Noriu pasidžiaugti, kad JAV lietuvių poezijos pavasario organizatoriai ir LRD sulaukė net 11 naujų autorių, kurių kūryba 2021-ųjų metų renginiui skirtame poezijos rinkinyje „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21. Laumė(s) juosta“ bus publikuojama pirmą kartą”.

Šiais metais JAV lietuvių poezijos pavasaryje dalyvavo 32 autoriai iš 12 skirtingų JAV valstijų, vienas jų gyvenantis Kanadoje. Poetus

ro metu savo kūrybos eiles skaitė JAV lietuvių poezijos pavasario, vykusio 2019 m., laureatas Algis Dirda, IL, („postmodernistiniai modernizmai“ Čikaga, 2019), o JAV lietuvių poezijos pavasario, vykusio 2020 m., laureatas Romualdas Zableckas, CO vakaro metu atliko jautrų kūrinių gitarą, pagal savo draugo eiles „Sakalas“, Rimantui Pažemeckui pritariant lūpine armonikėle, skirtą neseniai į Amžinybę iškeliausiam artimam jo draugui Viktorui Safronovui atminti.

JAV LB kultūros tarybos pirmininkei Giedrei Kniežai paskelbus „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21“ laureatė – Nijolė Mariją Šerniūtę (rinkinys „Lange dar švies...“ Vilnius, 2020), buvo apdovanoti šių metų JAV lietuvių poezijos pavasario dalyviai, JAV Krašto valdybos raštu dėkojant JAV lietuvių bendruomenės vardu už autorių „asmeninį indėlį mūsų bendruomenėje, išlaikant ir skleidžiant lietuvišką žodį [...]”.

Iš kairės į dešinę: renginio organizatorė Sandra Avižienytė, „JAV lietuvių poezijos pavasaris '21“ laureatė Nijolė Marija Šerniūtė ir poetas Rimantas Pažemeckas.

Živilės Gurauskienės nuotr.

Baigiantis renginiui Rimantas Pažemeckas, akompanuojant Tomui Varnagiriui, gitara atliko kūrinių pagal Nijolės Marijos Šerniūtės eiles „Pasikalbėjimas su draugu“:

Dar neik namo.

Matai? – pradėjo lyti.

Aš didelėm kalbom neįkyrėsiu tau.

Nors daug norėčiau pasakyti,

Bet patylėti noriu dar daugiau.

Toliau bendrauti bei skaityti poezijos posmus vakaro dalyviai ir svečiai rinkosi prie taurės vyno, kur ilgai netilo poezijos skaitymai ir dainos.

„Dirvos“ korespondentė Živilė Gurauskienė, el. p. dirva.press@gmail.com

**KAUNE ATRASTAS
LOBIS –
KELIASDEŠIMT
SENOVINIŲ
KNYGŲ MEDINIAIS
VIRŠELIAIS**

Kauno Vinco Kudirkos viešojoje bibliotekoje atrastas knygų lobis. Keliasdešimt senovinių knygų mediniais viršeliais ar paausiuotais puslapiais rasta, nusprendus atrakinti dar 20-to amžiaus pradžioje Ūkio bankui priklausiusio seifo duris. Tiksliai knygų vertė paaiškės, jas apžiūrėjus restauratoriams.

Pradedant bibliotekų savaitę, Kauno Vinco Kudirkos viešojoje bibliotekoje nuspręsta atrakinti tarpukariu čia veikusiam Ūkio bankui priklausiusio seifo duris. Spėjama, kad jų niekas nevarstė mažiausiai 70 metų. Radinys nustebino ir pačius bibliotekininkus.

Iš viso seife – daugiau kaip 70 knygų. Bibliotekininkai sako, iš pirmo žvilgsnio dauguma knygų – 19 amžiaus grožinė literatūra prancūzų kalba. Atidžiau knygas apžiūrėti ir jų vertę nustatyti turėtų ekspertai.

„Konsultuosimės su knygų restauratoriais, ar galime patys imti į rankas, ar nėra užkrėstos pelėsiu, parazitais, ar mes galėsime jas vėliau eksponuoti“, – teigė Kauno Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos vadybininkė Monika Straupytė.

Seifo lentynose matyti knygų ir paausiuotais lapais. Iš pažiūros seniausia – mediniais, oda trauktais viršeliais įrišta knyga, parašyta kirilica.

Iki šiol bibliotekoje yra išlikę du seifai. Abu jie įrengti tarpukariu, kai pastate veikė brolių Jono ir Juozo Vailokaičių ūkio bankas. Vėliau jis buvo nacionalizuotas, pastatas perduotas bibliotekai. Dabar seifas atidarytas, tik pakvietus spynų meistrą ir jam duryse išgręžus skylę. **LRT**

ARCHITEKTO RIMO MULOKO KŪRYBA IR VEIKLA

Rimas Mulokas studijų metais.

2021 m. kovo 14 d. šviesaus atminimo architektas Rimas Mulokas baigė žemiškąją kelionę. Rimvydas Eugenijus Mulokas gimė 1942 m. sausio 28 d. Vilniuje, Jono ir Jadvygos Mulokų šeimoje. Per karą Mulokų šeima pasitraukė į Vokietiją, trumpam apsigyveno Austrijoje. Tėvas architektas Jonas Mulokas, lietuviams pabėgeliams atminti, Augsburgėje pastatė ažuolinį kryžių, papuoštą tautiniais ornamentais. Rimas iš tėvo paveldėjo visuomeniškumą, meilę architektūrai ir lietuvių liaudies menui. Šeima emigravo į Ameriką 1949 m.

Užaugęs Čikagos Marquette Parko rajone, Rimas buvo aktyvus daugely lietuviškų organizacijų: skautuose, Neo-lituanuose, tautinių šokių rateliuose. Jis baigė Šv. Ritos gimnaziją. Studijuodamas architektūrą Iliojaus universitete Urbanoje susipažino su Rūta Raulinaityte, kuri studijavo verslą ir edukaciją. Vėliau jiedu sukūrė šeimą. Rimas baigė universitetą 1965 m. architektūros bakalauro,

BSAS laipsniu.

Rimas Mulokas įsidarbino architektu Atlantic-Richfield energijos kompanijoje Niu Džersyje. Ankstyvuose jo darbuose atsispindi funkcionalizmo-modernizmo stilius. Rimo kūrybiškumas atsiskleidė pilnu grožiu 1969 m. įvykdytam projekte lietuvių paminklinei bažnyčiai Romoje. Šis Muloko modelis-projektas buvo eksponuotas

ir laimėjo premiją *American Institute of Architects (AIA)* organizacijos suvažiavime Čikagoje.

1972 m. Čikagoje tėvai jėzuitai pradėjo Jaunimo centro praplėtimo statybas. Priestatą suprojektavo architektai Jonas ir Rimas Mulokai. Patalpa susidarė iš Čiurlionio galerijos, Pasaulio lietuvių archyvo, mokyklos kambarių ir kavinės. Fasado pagrindinė puošmena – iš spalvotų plytų komponuotas Vytis, menantis M.K. Čiurlionio paveikslą „Vyties preliudas“. Nepaisydami tėvų jėzuitų nurodymo taupumo dėlei atsisakyti planuoto Vyties, Mulokai pasiryžo planą įvykdyti. Žiemos šalčiams siaučiant, už pastolių, slaptai, Rimas Mulokas su tėvu savo rankomis tą paveikslą išdėjo iš plytų. Regis, tokio originalaus fasado niekur kitur nerasi lietuvių visuomeniniuose centruose.

Persikėlęs į pietinę Kaliforniją, Rimas Mulokas pasistatė erdvią dviejų aukštų rezidenciją. Rūta ir Rimas Mulokai atverdavo šiuos namus lietu-

viškoms organizacijoms, leisdavo joms ruošti lėšų telkimo pobūvius. Vietinių lietuvių praminti „baltaisiais rūmais“, į jų namus suplaukdavo rašytojai ir menininkai Dailių menų klubo susirinkimams, įžymybės, pavyzdžiui, Rūta Lee Kilmonytė. Mulokai užaugino tris dukras – Undinę, Rimą ir Aušrą. Jie priklausė vietinei Šv. Kazimiero parapijai.

Angelų mieste Rimas įsteigė nuosavą architektūros firmą Mulokas & Mulokas. Tėvui mirus 1983 m. pavadinimą pakeitė – Mulokas & Lentz. Su partneriu Vincent Lentz architektūros firma plėtėsi, joje dirbo ir keletas lietuvių architektų. Dauguma užsakyimų buvo Santa Monica, Ventura ir Vakarų Los Andželo miestuose. Rezidencinė architektūra buvo pritaikyta Kalifornijos sąlygoms: balto tinko sienos, praleidžiantys natūralią šviesą stogai. Mulokas įsteigė statybos firmą,

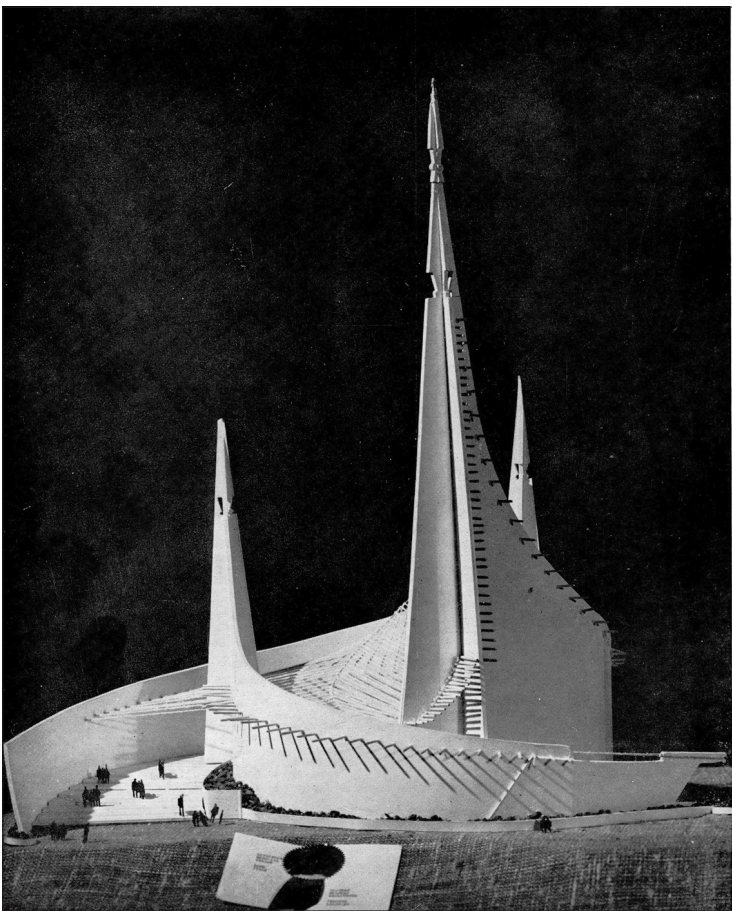

Rimas ir Rūta Mulokai.

(LB Vakarų Vėjai)

Daugiabutis kondominium West L.A. Kalifornijoje. 1987.

Projektas Lietuvių paminklinei šventovė Romoje 1969 m.

kuri statė privačius namus ir kondominium daugiabučius, nuo 5 iki 100 vienetų dydžio. 1985 m. Kalifornijos lietuvių skautams pastatė namus Rambyno stovykloje prie Didžiųjų Lokių ežero, CA.

Rimas Mulokas talkininkavo Domeikavos Lietuvos kankinių bažnyčios projekte 2006 m. Kai Los Andželo Šv. Kazimiero parapijos klebonas Stanislovas Anužis 2009 m. vyskupo buvo paskirtas į Endriejavo bažnyčią Telšių vyskupijoje, jis kreipėsi į Muloką. Rimui lankantis Lietuvoj, kun. Anužis paprašė jo paruošti projektą Šv. Apaštalo Andriejaus bažnyčios atnaujinimui. Endriejavo bažnyčia iki tol veikė kultūros namų patalpoje. Mulokas nubrėžė planus bažnyčiai, išorę ir atskirą varpinės bokštą apipavidalino lietuviško kopyltstulpio motyvais. Telšių vyskupas Jonas Boruta peržiūrėjęs brėžinius buvo

patenkintas. Mulokas tada rekomendavo inžinierius Vilniuje, kurie pasirūpintų, kad statyba būtų atlikta pagal jo planą. Koks buvo Rimui akibrokštas, kai 2013 m. sužinojo, kad Endriejavo parapija pasamdė jauną architektę iš Kauno įvykdyti savo supaprastintą architektūrinį variantą! Bažnyčios fasade ir varpinėj neliko jokių lietuviškumo žymių. Nesidrovėjo kaunietė Muloko dar paprašyti, kad jis finansiškai padengtų statybos skolas. „Lietuvos ryto“ žurnalistas užklausė Muloko, ar jam patinka perstatyta bažnyčia, ar jis parems atnaujinimo darbus. Architektas atsakė: „Kad ir kiek cukraus piltum į actą, vynu jis netaps.“

1964-1965 metų Niujorko Pasaulinėje parodoje buvo įrengta 38 valstybių paviljonai. Pavergtoms rytų Europos valstybėms nebuvo leista dalyvauti. JAV lietuvių iniciatyva ir

lešomis, parodos skvere buvo pastatytas kopyltstulpis, primenantis milijonams lankytojų, kad Lietuva pavergta, bet turi vilties atgauti laisvę. Jono Muloko projektuotas kopyltstulpis buvo plačiai aprašytas lietuvių ir amerikiečių spaudoje. Ne kartą Rimas Mulokas aplankė okupuotą Lietuvą.

2018 lapkričio 1 d. laiške Rimas man rašė apie jo pastangas, kad Vilniuje, aikštelėj tarp Seimo rūmų ir Nacionalinės Mažvydo bibliotekos būtų pastatytas 17 metrų aukščio kopyltstulpis. Tai būtų Jono Muloko kopyltstulpio Niujorko Pasaulinėje parodoj replika, tik šį kartą ne medinė, bet iš nerūdijančio plieno medžiagos, panašios į Čikagos Picasso skulptūrą. Jam buvo žadėta, kad kopyltstulpis iškils Valstybės atkūrimo šimtmečio proga. Vilniuje Rimas tarėsi su Algirdu Brazausku, su Seimo (Nukelta į 11 psl.)

(Atkelta iš 10 psl.)

ARCHITEKTO RIMO MULOKO KŪRYBA IR VEIKLA

nariais, su meru Artūru Zuoku, su Lietuvos liaudies kultūros centro direktorium. Vienas seimo narys pareiškė, kad kryžius per aukštas ir geriau būtų statomas kur nors miške. Rimas jiems aiškino, kad kopyltstulpis bus ne paminklas jo tėvui, bet šiuolaikinis architektūrinis lietuvių liaudies meno variantas. Seimo asmenys, kurie dar nebuvo gimę 1964 metais, nebuvo įtikinti. Rimas Mulokas rašė: „Jeigu buvo įmanoma Vilniuje nacių okupacijos metais virš Šv. Kazimiero bažnyčios įrengti lietuvišką kupolą, turėtų būti lengviau nepriklausomaj Lietuvoj pastatyti kopyltstulpį Vilniuje.“ Manau, kad Rimo nusivylimas seimūnų elgesiu pakenkė jo sveikatai.

Rimui rūpėjo išsaugoti Jono Muloko architektūrinį palikimą. Jo iniciatyva 1993 m. buvo įsteigta Jono Muloko premija už geriausią diplominių architektūros projektą. Šią premiją jau pelnė penki laureatai iš Vilniaus Dailės akademijos ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto architektūros fakulteto. Kai 2005 m. Nekalto Prasidėjimo parapija East St. Louis, IL šventė 110 metų jubiliejų (1953 m. Jono Muloko projektu buvo pastatyta naujoji bažnyčia), Rimas su žmona ir dukra atvyko į parapijos šventę. Mulokų architektūros archyvas buvo perduotas Kauno technologijos universitetui, tikimės, kad dalis Rimo Muloko archyvo atkeliaus ir į Lituaniistikos tyrimo centro archyvą Čikagoje.

Liūdesyje liko žmona Rūta, dukterys Undinė, Rima ir Aušra su šeimom, vaikaičiai ir brolis Dainius.

Gediminas Indreika, 2021 m. balandžio 13 d.

ARMĖNŲ GENOCIDO METINIŲ MINĖJIMAI ROMOJE

Balandžio 24 d. malda Popiežiškojoje armėnų kolegijoje Romoje.

(RK / Vatican News)

Paskutinis balandžio savaitgalis Romoje skirtas armėnų tautos tragedijos – kuri vadinama pirmuoju XX amžiaus genocidu – I-ojo pasaulinio karo metais paminėjimui.

Balandžio 24 dieną, šeštadienį, Rytų Bažnyčių kongregacijos prefektas kardinolas Leonardo Sandri vadovavo pamaldoms, surengtoms Popiežiškojoje armėnų kolegijoje Romoje.

„Kiekvienais metais Velykų laiku susitinkame švęsti dieviškosios liturgijos ir prisiminti liudijimo mūsų brolių ir seserų, prieš 106 metus patyrusių žiaurią prievartą iki mirties dėl priklausymo armėnų tautai, kuri į istoriją pateko kaip pirmoji, priėmusi krikštą 301 metais, šv. Grigaliaus Švietėjo nuopelnu“, – kalbėjo kardinolas Sandri, primindamas garbingą armėnų, meno ir kultūros kūrėjų istoriją. Tarp didžiausių tautos šviesulių jis minėjo šv. Grigalių Narekietį, 2015 metais popiežiaus Pranciškaus pripažintą visos Bažnyčios mokytoju.

Homilijoje kardinolas L. Sandri pabrėžė, kad armėnų

genocido sukakties minėjimas nėra politinis ir prieš ką nors nukreiptas pareiškimas. Tai krikščioniškas minėjimas tų, kurie mus paliko, jų ir mūsų pačių patikėjimas Dievui, krikščioniška malda už atsivertimą širdžių tų, kurie padarė blogį, taip pat už mūsų pačių – ir mums reikia gydančio dieviško gailestingumo tepalo.

Prieš 106 metus įvykusi tragedija yra dėmė žmonijos istorijoje, ne vien tomis dienomis žiauriai besielgusiųjų, abejingai ar pritariančiai tylėjusių. Tai dar viena blogio apraiška, kuri tuosyk vertė ir dabar verčia dar sykį klausti: kur buvo Dievas? Prie šio klausimo galima pridurti kitą – kur buvo žmogus, kur buvo jo širdis? Joje gali tilpti tiek daug gerumo, bet ir neapykantos broliams, vedančios iki jų sunaikinimo.

Armėnai savo XX amžiaus pradžios tragediją vadina Metz Yegern – didžiuoju blogiu.

„Toks apibrėžimas mus kiekvieną dieną verčia klausti apie blogį žmonijos istorijoje ir ypač savo pačių istorijoje, kai pasiduodame pagundų

kompromisams, nustojame klausyti Dievo Žodžio, esame abejingi broliams ar net tyčia jiems kenkiame užuot dauginę gėrį ir palaiminimus jų atžvilgiu. Didysis blogis kreipia žvilgsnį į mažus kasdienius blogius, nes prieš didžiąsias dramas visada vyko laipsniškas sąžinės nujautrinimas“, – sakė homilijoje Rytų Bažnyčių kongregacijos prefektas.

Kardinolas L. Sandri taip pat bus vienas iš ekumeninės maldos už taiką ir armėnų genocido atminimo renginio, kuriuos numatoma surengti balandžio 25 dienos, sekmdienio, vakarą Šv. Baltramiejaus bazilikoje Tiberio saloje, dedikuotoje XX – XXI amžių

„DIRVAI“ AUKOJO:

L. Jarasunas-Francel, Willowick, OH.....	100
N. Brazenas, Sparkill, NY.....	95
A. Muliolis, Euclid, OH.....	25

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

totalitarinių režimų ir kitų persekiojimų kankiniams, dalyvių. Vienas iš altorių yra skirtas būtent armėnams. Ekumeninėse pamaldose, be armėnų ir katalikų, žada dalyvauti ir ortodoksų, anglikonų, liuteronų ir metodistų bendruomenių atstovai. Pamaldoms vadovaus armėnų Apaštalinės Bažnyčios arkivyskupas Kjahag Barsamian ir kardinolas Kurtas Kochas, Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas.

Galima priminti, kad 2018 vasario 6-ąją naujųjų laikų kankinių šventovei Romoje išskilmingai perduota palaimintojo kankinio arkivyskupo Teofiliaus Matulionio relikvija.

(RK / Vatican News)

VASARIO 16-OSIOS AKTO ORIGINALAS VILNIUJE EKSPONUOJAMAS GALIMAI PASKUTINĮ KARTĄ

Vasario 16-osios aktas grįžo į Signatarų namus. E. Blaževič/LRT nuotr.

Į Signatarų namus Vilniuje nuo balandžio 20 d. grįžta Vasario 16-osios akto originalas. Jis nuo pernai lapkričio saugotas Lietuvos valstybės istorijos archyvo saugykloje.

Dokumentas liks muziejuje iki lapkričio 15-osios, kaip ir anksčiau, jis bus laikomas neperšaukamoje vitrinoje su specialiai palaikomu mikroklimatu.

Vilniuje Vasario 16-osios aktas turėtų būti eksponuojamas paskutinį kartą – pagal pirminį Lietuvos ir Vokietijos susitarimą numatyta, kad Aktas nuo 2018 metų sausio Lietuvai

perduodamas ilgiausiai penkeriems metams, dokumento saugojimą pratęsiant kas metus.

Susitarimas numato, kad 2022-aisiais dokumentas galėtų būti eksponuojamas Kaune, Istorinėje Prezidentūroje. Iki šiol nesutarta, ar Lietuvos Nepriklausomybės Aktas galėtų likti Lietuvoje visam laikui. Jo apžiūrėti į Signatarų namus vienu metu gali užėiti iki 25 lankytojų. Vokietijai siūstą Nutarimą dėl valstybės atkūrimo Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Mažylis Berlyno diplomatiname archyve rado 2017-tųjų pavasarį. **LRT**

Projektas Endriejavo bažnyčios atnaujinimui. 2010 m. (neivykdytas).

NEĮTIKĖTINAS PASIEKIMAS – LIETUVOS BĖGIKAS PAGERINO DU PASAULIO REKORDUS

Ultramaratonininkas Aleksandras Sorokinas / J. Stacevičiaus/LRT nuotr.

Ultramaratonininkas Aleksandras Sorokinas Didžiojoje Britanijoje vykstančiose „Centurion Running Track 100” varžybose pagerino 100 mylių (160,93 km – red. past.) distancijos rekordą ir šį atstumą įveikė per 11 val. 14 min. ir 56 sek.

Pademonstravęs tokį rezultatą A. Sorokinas pagerino nuo 2019 m. gyvavusį rekordą – 11 val. 19 min. ir 18 sek. – kuris priklausė Zachui Bitteriui.

Ultramaratonininkas nu-

sprendė pratęsti bėgimą ir taip pat pagerino kitą Zachui Bitteriui priklausiusį rekordą.

Per 12 val. Lietuvos sportininkas nubėgo 105,825 mylias (170,309 km – red. past.) – tai naujas geriausias rezultatas planetoje.

Tiesa, abu šie rekordai dar turės būti patvirtinti oficialiai.

Lietuvis taip pat yra 24 val. bėgimo pasaulio čempionas, 2017 m. tapo „Spartathlon” bėgimo čempionu. **LRT**

LIETUVOS KREPŠINIS ŠVENČIA 99-ĄJĮ GIMTADIENĮ

Balandžio 23 dieną Lietuvos rinktinės neiškovojo skambių pergalių ar titulų, bet būtent šią dieną, prieš 99-erius metus, Kaune įvyko pirmosios krepšinio rungtynės tarp Lietuvos fizinio lavinimo sąjungos komandos ir laikinosios sostinės rinktinės, kurias rezultatu 8:6 laimėjo LFLS skelbia šalies krepšinio federacija.

Ši diena tapo bene svarbiausia Lietuvos krepšinio istorijos metraščiuose.

„Sveikinu visą krepšinio bendruomenę su gražiu, 99-uoju gimtadieniu. Ilgas ir prasmingas laikotarpis, per kurį buvo iškovota daug skambių pergalių. Nors šiandien mini-

nio metais.

Taip pat kviesime rinkti krepšinio legendas, kurias įamžinsime šalia „Krepšinio namų” esančioje aikštelėje. Šia, mūsų krepšiniui svarbia proga, kitais metais Lietuvoje vyks ir 2022 metų „FIBA Europe” generalinė asamblėja, kurioje dalyvaus 50-ies šalių krepšinio federacijų atstovai”, – pasakojo LKF prezidentas Arvydas Sabonis.

99-ojo gimtadienio proga krepšinio sirgalius pasitinka ir atsinaujinęs Lietuvos krepšinio federacijos internetinis puslapis bei socialiniai tinklai, kuriuos sirgaliai nuo šiol galės rasti įvedę „LTU Basketball”

dirbame tam, kad „atrenovuotume ir patraukliai dekoaruotume” visos krepšinio bendruomenės ne tik fizinius, t.y. „Krepšinio namus” Kaune, bet ir skaitmeninį būstą. Tad nuo šiol ir Lietuvos krepšinio federacijos svetainė ir socialiniai tinklai bus pasiekiami puikiai visiems suprantamu adresu – ltu.basketball.

Netrukus startuosime ir su elektronine atributikos parduotuve, nes norime, kad jau šiemet visi pradėtų ruoštis, puošti ir krepšinio 100-metį pasitiktų tinkamai apsirengę. Privalome pabrėžti, kad pirminis asortimentas tikrai smarkiai pildysis. Pradžioje

Lietuvos krepšinio rinktinė Atlantos olimpinėse žaidynėse.

FIBA

me 99-ąjį gimtadienį, bet sulig juo pradėdame didelius darbus, kurie bus skirti paminėti artėjančią šimtmetį.

Jau prasidėjo grafinio projekto konkursas ir kartu su Lietuvos monetų kalykla kviečiame sukurti 2 eurų proginę monetą, kuri bus skirta Lietuvos krepšinio 100-čiui. Žurnalistas Vytautas Radzevičius rašo šiai progai skirtą knygą, o Seime buvo patvirtintas projektas 2022 metus paskelbti krepši-

pavadinimą. Dar daugiau naujienų sirgalių laukia gegužės pradžioje, kai startuos oficiali Lietuvos rinktinės atributikos parduotuve.

„Šimtą, šimtą! Visai kaip skanduotė. 99 – smagu, bet tiek nedaug trūksta iki didingo 100! Taip ir mes federacijoje 99-ies metų krepšinio gimtadienį traktuojame kaip labai svarbią sukaktį, bet visgi labiau kaip „pre-party” prieš 100 metų jubiliejų. Intensityviai

daugiausiai siūlysiu tai, kuo apsirengusius matote Lietuvos rinktinę krepšininkes ir krepšininkus aikštelėse. Tačiau netrukus pasipildysime ir laisvalaikio kolekcija jaunimui, papildysime ir moterišką bei vaikišką atributikos asortimentą. Kitaip sakant, jubiliejų tikrai visi galės sutikti tinkamai pasipuošę ir atitinkantys „dreskodą”, – teigė LKF rinkodaros vadovas Justinas Liaudinskas. **LRT**

JAPONIJA SKELBIA EKSTREMALIAJĄ PADĖTĮ LIKUS TRIMS MĖNESIAMS IKI OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ

Japonija dėl koronaviruso balandžio 23 d., penktadienį vėl paskelbė ekstremaliąją padėtį Tokijuje ir dar trijuose šalies regionuose, šaliai kovojant su išaugusiu naujų užsikrėtimų COVID-19 skaičiumi ir likus trims mėnesiams iki olimpinė žaidynių atidarymo ceremonijos.

Nors epidemiologinė padėtis šalyje yra gerokai geresnė nei daugelyje kitų pasaulio šalių, tačiau valdžios pareigūnams ir medikams nerimą kelia neseniai šoktelėję naujų užsikrėtimo atvejų skaičiai. Vis tik vyriausybė ir olimpinė žaidynių organizatoriai tvirtina, kad šią vasarą numatytos olimpinės žaidynės įvyks.

„Šiandien mes nusprendėme paskelbti ekstremaliąją padėtį Tokijo, Kioto, Osakos ir Hiogo prefektūrose”, – pranešė ministras pirmininkas Yoshihide Suga, atkreipęs dėmesį į išaugusį užsikrėtimų skaičių, taip pat ir naujomis viruso atmainomis.

Nepaprastoji padėtis galios nuo balandžio 25-osios iki gegužės 11-osios.

Už Japonijos atsaką į pandemiją atsakingas ministras Yasutoshi Nishimura anksčiau įspėjo dėl „stiprios krizės nuojautos” ir sakė, kad dabartinių suvaržymų neužtenka.

Įvedami suvaržymai bus griežtesni nei sausį, kai atskiruose Japonijos rajonuose buvo įvesta ekstremalioji padėtis,

tačiau ne tokie griežti kaip tie, kurių buvo imtasi kai kuriose kitose pasaulio dalyse.

Valdžios pareigūnai nori uždrausti prekybą alkoholiu baruose ir restoranuose arba visai juos uždaryti, taip pat uždaryti didesnes komercines įmones, tokias kaip prekybos centrai.

Šios priemonės įvedamos prasidedant Auksinei savaitei – aktyviausiam Japonijoje kelionių laikotarpiui per metus; dėl jų gali būti panaikinti kai kurie traukinių ir autobusų maršrutai, kad daugiau žmonių atsiskaitytų kelionių. Žiūrovai nebus įleidžiami į sporto renginius, jie ir toliau vyks už uždarytų durų, gyventojai bus skatinami dirbti iš namų nuotoliniu būdu. **LRT**

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti įsukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu